अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

छत्रकोट गाउँपालिका
गुल्मी

आर्थिक वर्ष २०७९/८०

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

छत्रकोट गाउँपालिका

गुल्मी

आर्थिक वर्ष २०७९/८०

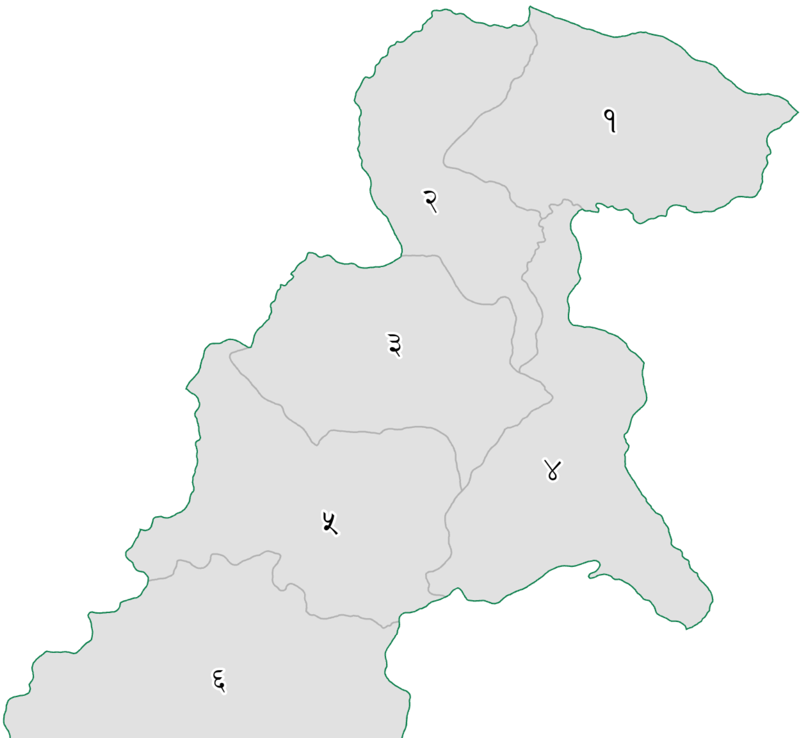

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

छत्रकोट गाउँपालिका

गुल्मी

आर्थिक वर्ष २०७९/८०

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि
(VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य
(MISSION)

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता
(Core Values)

निष्ठा	*(Integrity)*
स्वतन्त्रता	*(Independence)*
व्यावसायिकता	*(Professionalism)*
पारदर्शिता	*(Transparency)*
जवाफदेहिता	*(Accountability)*

महालेखापरीक्षकको भनाई

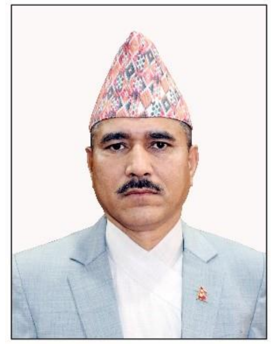

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। त्यसैगरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा २ मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण गर्दा नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, लेखापरीक्षण मार्गदर्शन,स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका , महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐननियम ,लाई आधार लिई लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । यस स्थानीय तहको २०७९/८० को लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोरा उल्लेख गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएकोमा सो उपर प्राप्त प्रतिक्रिया समेत विचार गरी राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन जारी गरिएको छ ।

वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको परिपालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन , खरिदव्यवस्थापन सम्पत्तिको ,व्यवस्थापन, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक आय र परिचालन, जनशक्ति व्यवस्थापन, जिम्मेवारी एंव जवाफदेहिता, सेवा प्रवाह लगायतका विषयहरूको अध्ययन, विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन गर्नुका साथै स्रोत साधनको प्राप्ति, उपयोग एवं परिचालन सन्दर्भमा मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारितालाई समेत दृष्टिगत गर्दै कार्यान्वयन योग्य सुझाव प्रदान गरी सुशासन कायममा सहयोग गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ । समय, जनशक्ति, स्रोतको उपलव्धता लगायतका सीमा रहेता पनि स्थानीय तहमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्ने नीति लिइएको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा जिम्मेवार कर्मचारीसँग लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोरा उपर छलफल गरिएको छ।

यस वर्षको लेखापरीक्षणबाट कार्यसम्पादनका लागि आवश्यक पर्ने कानुन निर्माण गर्न बाँकी रहेको, कानुनको पूर्ण परिपालना हुन नसकेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, आन्तरिक आय न्युन रहेको, प्रशासनिक तथा अनुत्पादक खर्चमा वृद्धि हुँदै गएको, एउटै योजना समेत टुक्राई कार्य गर्ने गरेको, वर्षान्तको खर्च उच्च रहेको, निर्माणको सुनिश्चितता नभएका आयोजनाहरुको समेत परामर्शद्वारा विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गरी खर्च गरेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनशक्ति व्यवस्थापन हुन नसक्दा सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन नसकेको, स्वीकृत दरबन्दी वेगरका कर्मचारी समेत नियुक्ति गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण र लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदनमा सुधार गर्नु पर्ने देखिएको, सार्वजनिक सम्पत्ति संरक्षण र उपयोग प्रभावकारी रुपमा हुन नसकेको लगायतका व्यहोराहरू देखिएका छन् ।

स्थानीय तहमा लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजु फस्र्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा गर्न बाँकी रहेको देखिन्छ । जसले गर्दा सोही प्रकृतिका व्यहोराहरू वर्षेनी दोहोरिने गरेका छन् । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको कार्यान्वयनबाट वित्तीय अनुशासनमा अपेक्षित रुपमा सुधार हुन सकेको देखिएन ।अतः लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू उपर आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन कायम गर्नुका साथै सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

अन्तमा, स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा कर्मचारीप्रति आभार व्यक्त गर्दछु । साथै लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनको लागि विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

(**तोयम राया**)
महालेखापरीक्षक

२०८१ जेष्ठ

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

अनामनगर/बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल

महालेखा परीक्षकको कार्यालय नेपाल

प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय

(लुम्बिनी प्रदेश)

मितिः २०८१।२।११

प.सं. २०८०।८१

च.नं. ५६

विषयः **लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।**

श्री अध्यक्ष ज्यू ,

छत्रकोट गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,

गुल्मी।

१. कैफियत सहितको राय

हामीले छत्रकोट गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को वित्तीय प्रतिवेदन, संलग्न अनुसूची, एकीकृत आय व्यय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक पेस भएको २०८० आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को वित्तीय प्रतिवेदन, संलग्न अनुसूचीहरू, एकीकृत आय-व्यय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले छत्रकोट गाउँपालिकाको वित्तीय कारोबार र प्रतिवेदनसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुन बमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

२. कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

२.१. छत्रकोट गाउँपालिकाले अन्तरसरकारी अख्तियारी, आन्तरिक आय तथा विविध कोष लगायतको वित्तीय प्रतिवेदन महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचामा वित्तीय प्रतिवेदन तयार गरेको छैन ।

२.२. लेखापरीक्षणबाट रू १ करोड ५३ लाख ०९ हजार ३२७ बेरुजू देखिएको छ । सो सम्बन्धमा रु ८८ हजार ५८० को प्रतिक्रिया प्राप्त भएकोमा सो उपर कारबाही भई बाँकी बेरुजु असुल गर्नुपर्ने रू १२ लाख २६ हजार ८१०, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू. १९ लाख ६९ हजार ७९२ , नियमित गर्नुपर्ने रु. ७३ लाख ४१ हजार ४८३, पेश्की ४६ लाख ८२ हजार ६६२ रहेको छ । छत्रकोट गाउँपालिकाको गतवर्ष सम्म रु. ३ करोड ५१ लाख १२ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा गत आवसम्मको संपरीक्षण रु, १६ लाख ६४ हजार भई हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु. ४ करोड ८६ लाख ६८ हजार रहेको छ ।छत्रकोट गाउँपालिकाको बेरुजु वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजु स्थिति र बेरुजु सम्परीक्षणको व्यहोरा यसैसाथ संलग्न छ ।

२.३. हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम गरिएको छ। वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्ने छत्रकोट गाउँपालिकासँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

३. **अन्य व्यहोरा -** ऐन नियमको परिपालना, आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था, सम्पत्तिको संरक्षण, स्रोत साधनको प्राप्ति र उपयोग, बजेट व्यवस्थापन र राजस्व संकलन, सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन, कार्यक्रम स्वीकृति एवं कार्यान्वयन, उपभोक्ता समितिलाई अनुदान वितरण तथा अनुगमन र सेवा प्रवाहलगायतका विषयमा सुधार गर्नुपर्ने देखिएका छन्।

४. **वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकृतको जिम्मेवारी -** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्दा गल्ती कमजोरी वा त्रुटीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी छत्रकोट गाउँपालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ। गाउँ कार्यपालिका, गाउँपालिका अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

५. **वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी -** वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा गल्ती कमजोरी वा त्रुटी समेतका कारण सारभूत रुपमा गलत आँकडारहित रहेको होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी रायसहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले उच्चस्तरको आश्वस्तता प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका गल्ती कमजोरी वा त्रुटी पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुदैन। वित्तीय प्रतिवेदनका उपयोगकर्ताले गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्नसक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने गल्ती कमजोरी वा त्रुटीलाई सारभूत रुपमा गलत आँकडा मानिएको छ ।

(घनश्याम पराजुली)

नायब महालेखापरीक्षक

छत्रकोट गाउँपालिका, गुल्मी

१. चालु वर्षको बेरुजु २०७९।८०

बेरुजु वर्गिकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
									असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	असुल गर्नु पर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	पेस्की
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती								
५१	१३	१५३०९	०	२	८८	५१	११	१५२२०	१२२७	७३४१	१९७०	०	०	१०५३८	४६८२

२. अद्यावधिक बेरुजू स्थिति २०७९।८०

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्ष फस्यौंट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
छत्रकोट गाउँपालिका ,गुल्मी	३५११२	०	१६६४	३३४४८	०	१५२२०	४८६६८

३ बेरुजु सम्परीक्षणको विवरण

क्र. सं	आर्थिक वर्ष	बेरुजुको दफा	छोटकरी व्यहोरा	सम्परीक्षण भएको रकम
१	२०७९।८०	१२	पेश्की	३७
		१४.३	असुली	५१
२	२०७६।७७	विभिन्न		१६६४
	जम्मा			१७५२

पालिकाको अन्तिम लेखापरीक्षणको विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

परिचय

१

(क) कार्यालय परिचय - स्थानीय शासन पद्धति सुदृढ गरी विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यास संस्थागत गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्न यस पालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वय प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस छत्रको गाउँपालिकामा ६वडारहेको छ भने क्षेत्रफल ८७.१ वर्ग किलोमिटर तथा १९३५७ जनसंख्या रहेको छ ।

(ख) लेखापरीक्षणको उद्देश्य - लेखापरीक्षण गरिने निकायको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको परीक्षण गरी उचित आश्वस्तता (Reasonable Assurance) प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०७९।८० को सबै प्रकारका आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं प्रचलित कानूनको परिपालनाको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हुनेछ।

(ग) लेखापरीक्षणको क्षेत्र र अवधि - यस कार्यालयको विनियोजन, राजश्व, धरौटी, कोष तथा अन्य आय-व्यय, मौज्दात हिसाब, आर्थिक व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, जिन्सी व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह लगायत आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा सञ्चालित क्रियाकलापलाई लेखापरीक्षण क्षेत्रमा समावेश गरिएको छ । स्थलगत लेखापरीक्षणको अवधि २०८०।६।१ देखि २०८०।६। ५ सम्म रहेको छ ।

(घ) लेखापरीक्षण विधि - लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा नमूना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले स्वीकृत गरेको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजनाका आधारमा निकायको आन्तरिक नियन्त्रणको परीक्षण तथा विश्लेषणात्मक र विस्तृत परीक्षण विधि अवलम्वनबाट लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोरा सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुख लगायतका पदाधिकारीहरूसँग छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ

(ङ) लेखापरीक्षणको सीमा - लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, २०७७ तथा मार्गदर्शनमा नमूना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) अवलम्बन गरी स्वीकृत भएको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण गरिएको निकायबाट पेश भएका लेखा एवं सोसँग सम्बन्धित कागजात, विवरण, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्र समेतको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । आम्दानी तथा खर्चलाई नतिजासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्नका लागि पर्याप्त भौतिक एवं स्थलगत अवलोकन गर्न भौगोलिक कठिनाइ, समय सीमा, स्रोतको उपलब्धता,

प्रमाणको प्रकृति तथा पहुँच जस्ता अन्तर्निहित जोखिमहरु सीमाको रुपमा रहेका छन् । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोरालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

(च) आर्थिक कारोबारको स्थिति - कार्यालयको विनियोजनतर्फ रु. ०, राजश्वतर्फ रु. ०, धरौटीतर्फ रु. ०, अन्य कारोबारतर्फ रु. ७३८५३१७२९।-, आय — व्ययतर्फ रु. ६८६०३८७५४, सम्पत्ति तथा दायित्व तर्फ रु. ० को गरी जम्मा रु. ६७२९४१८२१।- को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । सो को बिष्तृत विवरण अनुसूची -१ मा संलग्न छ ।

(छ) लेखापरीक्षणको क्रममा असुली - लेखापरीक्षणको क्रममा निम्नानुसारको रु.९१००६०।- असुल भई दाखिला प्रमाण पेश भएको छ ।

सि.नं	बिवरण	रकम रु.
१	स्थानीय भत्ता बढी भुक्तानी संघीय बेरुजु दाखिला	४७६६४०
२	स्थानीय भत्ता बढी भुक्तानी गाउँपालिका संचितकोष दाखिला	४३३४२०
	जम्मा	९१००६०

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु

२ **आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली -**

आन्तरिक नियन्त्रण - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागू गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले त्यस्तो प्रणाली तयार गरी लागू गरेको पाईएन। जसले गर्दा पालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको र सोमाथि विश्वस्त हुन सक्ने अवस्था छैन । यस सम्बन्धमा देखिएका केही व्यहोराहरु देहायबमोजिम रहेका छन -

• विषयगत क्षेत्रमा संचालन हुने कार्यक्रममा बैठक भत्ता, भ्रमण भत्ता, तालिम, गोष्ठीतर्फ बढी केन्द्रीत भई वितणमुखि रहेको पाईयो।

• जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन ।

• मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २०५३ को नियम ६ क अनुसार ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानाकारी सम्वन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई नदिई आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र दिइएको तथा इ टीडिएस नगरेको ।

• कार्यालयले उद्देश्य प्राप्तिमा आइपर्ने सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गरि निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख नराखेको ।

• सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ को नियम ७ र ८ खरिद अनुसार गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन।

• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १३ वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाईएन।

• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७४(२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा वनाएको पाईएन ।

• सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन ।

• वातावरण संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालिन योजना तयार नगरेको ।

• निजामती सेवा ऐन २०४९ वमोजिम कार्य विवरण वनाई लागु गरेको पाईएन ।

तसर्थ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी पालिकाको कार्य सञ्चालन तथा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३ कानून निर्माण एवं कार्यान्वयन -

३.१ **कानून र सञ्चालन स्थिति —** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि यस पालिकाले हालसम्म १८ वटा ऐन, ७ वटा नियमावली, ४५ कार्यविधि, ४ निर्देशिका र ५ नर्म्स लगायत ७९ वटा कानुन निर्माण गरी कार्यान्यनमा ल्याएको छ । साथै पालिकाले ११ वटा कानूनहरु निर्माण गरी

सभा।कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरेतापनि उक्त कानूनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरेको छैन। तसर्थ उक्त कानूनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३.२ **न्यायिक समिति —** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतवर्ष फस्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाँकी २ र यो वर्ष थप भएको १९ गरी कुल २१ विवाद दर्ता भएकोमा १९ वटा मात्र फस्र्यौट भई २ बाँकी देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फस्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ

सैद्धान्तिक बेरुजु

४ **बजेट तथा कार्यक्रम -**

४.१ **बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा-** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुसार समिति गठन गरेको भएता पनि आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्थाको परिपालनामा ध्यान दिनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

४.२ **बजेट पेश, पारित र अख्तियारी —** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाको उपाध्यक्ष श्री सावित्रा ज्ञवालीले मिति २०७९।३।७।मा रु. ५५ करोड ५१ लाखको ७ हजार बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा सभाबाट मिति २०७९।३।१० मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले

मिति २०७९।३।१६ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ । आर्थिक वर्ष भित्र सम्पन्न गरिसक्ने गरी बजेट, कार्यक्रम र योजना व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

४.३ **योजना प्राथमिकीकरण** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा २४ मा स्थानीय तहले आवधिक योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने उल्लेख गरेको छ । स्थानीय तहले योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ को दफा ५.२.४ सँग सम्बन्धित अनुसूची ३ मा आयोजना प्राथमिकीकरणका आधारहरू गरिवी निवारण, उत्पादनमूलक, रोजगारी, लागत सहभागिता, स्थानीय स्रोत र साधन, समावेशी विकास, दिगो र वातावरण संरक्षण र भाषिक र सांस्कृतिक विकास उल्लेख गरेको छ र सोही अनुसार गणना गरी प्राथमिकता आधारमा योजना छनौट गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। तर पालिकाले आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा कुल ३८६ योजनामा वजेट विनियोजन गरेको छ।

क्र. सं.	विवरण	योजना संख्या	रकम (रु. हजारमा)
1.	रु.१ लाखभन्दा कमको योजना	१८६	१२७७५
2.	रु. १ लाख एकदेखि ५ लाख सम्मका योजना	१४९	३२४१३
3.	रु. ५ लाखदेखि १० लाख सम्मका योजना	२१	१८२५७
4.	रु.१० लाख एकदेखि ५० लाख सम्मका योजना	७	१४८६०
5.	रु. ५० लाख भन्दा माथिका	६	५१५१३
	जम्मा	३६९	१२९८१८

उपर्युक्त विवरणअनुसार पालिकाले साना र वितरणमुखी योजनाहरु सञ्चालन गरेको देखिन्छ । जसले गर्दा सञ्चालित योजनावाट दीर्घकालिन प्रतिफल प्राप्त नहुनका साथै चालु प्रकृतिका खर्चमा बृद्धि भै लागत प्रभावी नहुने तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत प्रश्न उठ्ने गरेको छ । त्यसैगरी यो वर्ष सभाले पारित गरेका उल्लेखित योजना मध्ये ३६९ योजनामात्र कार्यान्वयन भई १७ योजना कार्यान्वयन हुन सकेको देखिएन । तसर्थ पालिकाले योजना वस्तुनिष्ठ तवरले प्राथिमिकीकरण र छनौट गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ

सैद्धान्तिक बेरुजु

४.४ **लक्ष्य प्रगति-** कार्यालोलयले त्रैमासिक तथा वार्षिक प्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्नेमा कार्यालयले सञ्चालन गरेका स्थानीय स्तर, जिल्ला तथा केन्द्रीय स्तरका योजनाको नियम बमोजिमको ढाँचामा त्रैमासिक प्रगति निम्नानुसार देखिन्छ। बजेट खर्च गर्ने तथा खर्चको तोकिएको ढाँचामा वार्षिक प्रगति तयार गरी तोकिएको लक्ष्य प्राप्तिमा पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ ।

कार्यक्रम/योजना	कुल कार्यक्रम	वार्षिक प्रगति स्थिति			
		शून्य प्रगति	२५प्रतिशत सम्म प्रगति	५०प्रतिशत सम्म प्रगति	७५प्रतिशत सम्म प्रगति
कार्यक्रम संख्या	३८६	१७	०	०	३६९

सैद्धान्तिक बेरुजु

४.५ **क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति-** स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७९।८० को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.स	क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत	
१	आर्थिक विकास	४२४७२	२५७५९	४.९५	
२	पूर्वाधार विकास	१२०४५१	१००६३६	१९.३५	
३	सामाजिक विकास	३२९५६२	२९७८१६	५७.२६	
४	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	३८३५६	३४६५६	६.६६	
५	अन्य कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	७८९८७	६१२१८	११.७७	
जम्मा		६०९८२८	५२००८५	१००	

उपर्युक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये ६०९८२८ मा सबैभन्दा बढी समाजिक विकसमा ५७.२६ प्रतिशत र आर्थिक विकासमा सबै भन्दा घटीमा ४.९५ प्रतिशत रहेको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

४.६ **त्रैमासिक पूँजीगत खर्च -** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ बमोजिम बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने कार्यालयले त्रैमासिक प्रगति विवरण वनाई कार्यसम्पादन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार त्रैमासिक पूँजीगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

बजेट उपशिर्षक	कुल खर्च	त्रैमासिक खर्च (रु. हजारमा)				आषाढ
		प्रथम	दोस्रो	तेश्रो	चौथो	महिनाको खर्च
पुँजीगत खर्चतर्फ	१८९४४२	१७५५	१९०६०	३८६२८	१२९९९९	७७२९८
प्रतिशत	१००	०.९३	१०.०६	२०.३९	६८.६२	४०.८

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार वार्षिक रु. १८९४४२।- निकासा भएकोमा प्रथम त्रैमासिकमा ०.९३ प्रतिशत, दोस्रो त्रैमासिकमा १०.०६ प्रतिशत, तेस्रो त्रैमासिकमा २०.३९ प्रतिशत र चौथो त्रैमासिकमा ६८.६२ प्रतिशत खर्च गरेको देखिएको छ । यसरी नै आषाढ महिनामा मात्र ४०.८० प्रतिशत खर्च देखिनुले आषाढमा आएर खर्चको चाप बढेको देखिएकाले सन्तुलित खर्च व्यवस्थापन भएको देखिएन । स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार चौमासिक रुपमा सन्तुलित खर्च हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनुपर्दछ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५ **राजस्व आन्तरिक नियन्त्रण** -

५.१ **आन्तरिक आय -** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ

। पालिकाले आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा केन्द्रीय अनुदानबाट गरेको खर्चका तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

केन्द्रीय अनुदानबाट खर्च	आन्तरिक आय	आन्तरिक आय प्रतिशत
३१९२१०५००	५३३८३४३	१.६७

उपर्युक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा १.६७ प्रतिशत मात्र रहेको छ । त्यसैले पालिकाको आन्तरिक आय सङ्कलनको दायरालाई फराकिलो पार्दै आन्तरिक आय बृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५.२ **आय अनुमान -** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आयसमेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले पेश गरेको आय-व्ययको अनुमानमा आन्तरिक आयतर्फ मालपोत, कर, सेवा शुल्क, दस्तुर वापत अनुमानित रु.४००००००।- प्राप्त हुने प्रक्षेपण गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा रु. ५३३८३४३।- अर्थात अनुमान भन्दा ३३.४६ प्रतिशत बढी आय प्राप्त गरेको छ । आम्दानीका अन्य स्रोतको पहिचान गरी आयको अनुमान यर्थाथपरक बनाई आय आर्जन बृद्धि गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिन आवश्यक देखिएको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५.३ **राजस्व असुली -** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन,२०७६ को दफा २७ मा प्रचलित कानुनबमोजिम नेपाल सरकारलाई प्राप्त हुने राजस्व तथा अन्य सरकारी रकम कार्यालयमा प्राप्त भएपछि सोही दिन तथा सोही दिन सम्भव नभए सोको भोलिपल्ट प्रचलित ढाँचामा लेखा राखी बैङ्क दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाभित्रका ६ वडाहरुमध्ये नमुना छनौट गरी निम्नानुसारका वडाहरुको राजस्व असुली परीक्षण गर्दा निम्नानुसार देखियो ।

क सं	वडा नं	आय शिर्षक	अशुली रु.	दाखिला रु.	दाखिला गर्न बाँकी
१	३	आन्तरिक राजश्व	५९०९१५	५९०९१५	०
२	४	आन्तरिक राजश्व	६७०२०३	६७०२०३	0
३	५	आन्तरिक राजश्व	२२६३१०	२२६३१०	0

४	६	आन्तरिक राजश्व	२१७४५५	२१७४५५	0

• पालिकाले राजश्व संकलन गर्नका लागि Qxera Multipurpose Pvt. Ltd. बाट Qxera (www.rms.qxera.com.np) Software खरिद गरी प्रयोगमा ल्याइरहेको छ ।

• सो Software सूचना प्रविधि विभागबाट स्वीकृत र Security Audit गराएको पाइएन ।

• राजश्व संकलन गर्दा पालिकाको Credential बाट सजिलै Edit र सजिलै Delete गर्न सकिने भएको हुँदा सो Software उपलब्धीमूलक र विश्वसनिय भएको पाइएन । राजश्व संकलनमा पालिकाले आधिकारिक र भरपर्दो Software प्रयोगमा ल्याउनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५.४ **कर तथा शुल्क असुली** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । पालिका भित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन ।तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायारामा ल्याउनु पर्दछ।

आ.व. : २०७९/८० प्रकार : आन्तरिक राजस्व खाता महिना : असार			
SN	आम्दानी शीर्षक	अनुमान	यस महिना सम्मको आम्दानी
१	भुमिकर/मालपोत	१२०००००	८६१२८५.७२
२	वहाल कर	१४५०००	५७४६२३
३	वहाल बिटौरी कर	५०००	०
८	अन्य मनोरञ्जन कर	५०००	०
९	कृषितथा पशुजन्य वस्तुको व्यावसायिक कारोवारमा लाग्ने कर	१००००	०
१०	अन्य कर	४०००००	३७५००

२२	अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम	४०००००	५०३९०
२३	नक्सापास दस्तुर	१००००	०
२४	सिफारिश दस्तुर	८५००००	१२४५२३८
२५	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	२५००००	२६२५५०
२६	नाता प्रमाणित दस्तुर	१५०००	०
२७	अन्य दस्तुर	२०००००	६११३६२.०८
२८	व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	६०००००	८०३६५०
२९	अन्य क्षेत्रको आय	४०००००	८९३७०७.०९
जम्मा		४४९००००	५३४०३०५.८९

सैद्धान्तिक बेरुजु

५.५ **व्यवसाय कर -** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस वर्ष पालिकाले व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क वापत रु. ८०३६५०।- कर सङ्कलन गरेकोमा पालिकाको क्षेत्रभित्र रहेका व्यवसायीहरुको अभिलेख अध्यावधिक गरेको छैन । जसबाट पालिकाले सङ्कलन गरेको व्यवसाय कर यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था छैन । तसर्थ पालिकाले क्षेत्र भित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीको अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायराभित्र ल्याउनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

६ **वित्तीय विवरण परीक्षण -**

६.१ **वित्तीय प्रतिवेदन-** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२ मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (NPSAS)

अनुसार लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ । पालिकाले उपलव्ध गराएको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७२) सम्बन्धमा निम्नअनुसार देखिएको छ -

प्राप्ती भुक्तानी हिसाव				
विवरण	टिप्पणी	यस वर्ष रु.		
		बजेट	आफैले गरेको प्राप्ति /भुक्तानी	जम्मा
प्राप्ती (क+ख)		५५,०५,७१,५३५.१६	४९,६७,५८,३२१.९२	४९,६७,५८,३२१.९२
क. प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)		५४,३८,००,४७१.००	४९,३८,०३,९६८.९२	४९,३८,०३,९६८.९२
११००० कर	११	८,८१,३१,४७१.००	७,४०,३९,०५१.७३	७,४०,३९,०५१.७३
१३००० अनुदान		४५,२१,१०,०००.००	४१,४१,८६,४०७.५२	४१,४१,८६,४०७.५२
संघीय सरकार	१२	४१,६४,९८,०००.००	३७,८५,९१,०१६.५२	३७,८५,९१,०१६.५२
प्रदेश सरकार	१२	३,५६,१२,०००.००	३,५५,९५,३९१.००	३,५५,९५,३९१.००
१४००० अन्य राजस्व		३५,५९,०००.००	५५,७८,५०९.६७	५५,७८,५०९.६७
ख. अन्य प्राप्ति		६७,७१,०६४.१६	२९,५४,३५३.००	२९,५४,३५३.००
वितरण गर्न बाकी राजस्व		०	०	०
कोषहरु		६७,७१,०६४.१६	०	०
धरौटी		०	२९,५४,३५३.००	२९,५४,३५३.००
संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०

भुक्तानी (ग+घ)		६१,६६,०१,१६५.९३	५२,४१,७३,१३१.०९	५२,४१,७३,१३१.०९
ग. भुक्तानी (सञ्चित कोषबाट)		६०,९८,३०,१०१.७७	५२,००,८७,६७४.५९	५२,००,८७,६७४.५९
२१००० पारिश्रमिक / सुविधा	१८	२२,४४,२४,२१०.००	१९,८७,६७,६६८.६४	१९,८७,६७,६६८.६४
२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१८	१०,५८,३५,१९४.००	८,६९,३३,८४५.०२	८,६९,३३,८४५.०२
२५००० सहायता (Subsidy)	१८	२,२१,१८,०००.००	२,०३,४५,९४८.९३	२,०३,४५,९४८.९३
२६००० अनुदान	१८	९५,३८,०००.००	९१,६१,५८२.००	९१,६१,५८२.००
२७००० सामाजिक सुरक्षा	१८	१,३५,४७,०००.००	१,२३,३१,६९८.००	१,२३,३१,६९८.००
२८००० अन्य खर्च	१८	५१,२७,४८५.००	३१,०४,२९५.००	३१,०४,२९५.००
३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती / पूँजीगत खर्च	१८	२२,९२,४०,२१२.७७	१८,९४,४२,६३७.००	१८,९४,४२,६३७.००
घ. अन्य भूक्तानी		६७,७१,०६४.१६	४०,८५,४५६.५०	४०,८५,४५६.५०
कोषहरु		६७,७१,०६४.१६	२१,७६,११३.५०	२१,७६,११३.५०
धरौटी		०	१९,०९,३४३.००	१९,०९,३४३.००
संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०

ङ. यो वर्षको बचत (न्युन)		(६,६०,२९,६३०.७७)	(२,७४,१४,८०९.१७)	(२,७४,१४,८०९.१७)
च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.ल्या)			८,४२,०७,७८३.९३	८,४२,०७,७८३.९३
वर्षान्तको बाकी रकम (ङ + च)		(६,६०,२९,६३०.७७)	५,६७,९२,९७४.७६	५,६७,९२,९७४.७६
बैंक तथा नगद बाकी	२४		५,२७,९२,९७४.७६	५,२७,९२,९७४.७६

सैद्धान्तिक बेरुजु

६.२ **वित्तीय विवरणको यथार्थता -** पालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कनको गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ । आर्थिक कारोबार गर्दा सुत्रको प्रयोग गरी सम्पूर्ण आर्थिक कारोवारको लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ भने सोही प्रणालीबाट स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७२) तयार गर्नुपर्छ । पालिकाले सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु. १३४९०४०३२।गरिवसंग विशेश्वर कार्यक्रमको रु.४६३०००। र अन्य रु.२२०००००। समेत गरी रु १३७५६७०३२। सुत्रमा लेखाङ्कन गरेको छैन । जसले गर्दा सुत्रबाट तयार भएको वित्तीय विवरणसमेत पूर्ण नहुँदा पालिकाको यथार्थ आर्थिक अवस्थाको चित्रण गरेको छैन । तसर्थ सबै आर्थिक कारोबार सुत्र मार्फत हुने र सबै कारोबार वित्तीय विवरणमा समावेश गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

६.३ **फरक जिम्मेवारी -** पालिकाले आफ्नो कारोबारको जिम्मेवारी भिडान गरी हिसाब यकिन गर्नुपर्दछ । पालिकाको गतवर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनअनुसार रु. ७८९८६८४१।- मौज्दात रहेकोमा यो वर्ष रु. ८४२०७७८३- जिम्मेवारी सारेको छ । जस अनुसार लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको भन्दा रु. ५२२०९४२।- बढी जिम्मेवारी सारेको सम्बन्धमा यकिन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

७ **नियन्त्रण वातावरणको विश्लेषण -**

७.१ **आवधिक योजना —** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम पालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रको विकासका लागि आवधिक योजना बनाई लागू गर्नेमा यस पालिकाले आवधिक योजना तयार गरेको छैन । आवधिक योजना नहुँदा पालिकाले वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्दा आवधिक योजनाका दीर्घकालीन विषयलाई भन्दा सालवसाली विषयहरुलाई समावेश गरेको देखिन्छ । स्थानीय तहको समग्र विकासका लागि आवधिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

७.२ **कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख -** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १०(७) अनुसार लागत अनुमान तयार गर्दा लागत अनुमानको ५ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कन्टिन्जेन्सी खर्च समावेस गर्न सकिने र नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको मिति २०७०।१।१५ को निर्णयअनुसार खर्च गर्दा पूँजीगत प्रकृतिको २ प्रतिशत र अन्य सानातिना खर्च ३ प्रतिशतभन्दा नबढ्ने गरी खर्च गर्न सकिने ब्यवस्था गरेको छ । कार्यालयबाट योजना कार्यान्वयन गर्ने क्रममा प्रत्येक कार्यक्रम खर्चबाट ३ प्रतिशतका दरले बिलबाट यस्तो रकम कट्टी गर्ने गरेको छ । कार्यालयले आ.व. २०७९।०८० मा कन्टीन्जेन्सी बापत रु.७६१२७००।- कट्टी गरी रु. ५१९५२०।- खर्च गरेको छ । कार्यक्रमगत कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख खडा गरी राख्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

७.३ **वार्षिक खरिद योजना/गुरुयोजना -** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ ले सार्वजनिक निकायले तोकेको सीमाभन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा तोकिए बमोजिमको खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ ले वार्षिक १० करोडभन्दा बढीको खरिद गर्दा गुरुयोजना तयार गर्नुपर्ने नियम ८ ले वार्षिक १० लाखभन्दा बढीको खरिद गर्दा वार्षिक खारिद योजना बनाउनुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले विभिन्न शीर्षक अन्तर्गत वार्षिक रु. १८९४४२६३७।- पूँजीगत खर्च/खरिद निर्माण कार्य गरेको छ । तर पालिकाले आफ्नो खरिद नियमावली नबनाएको अवस्थामा उक्त ऐन, नियम बमोजिम वार्षिक खरिद योजना र गुरुयोजना नबनाई खरिद कार्य गरेको देखियो । अतः पालिकाले उक्त नियमावली बमोजिम खरिद योजना/गुरुयोजना बनाई व्यवस्थित र प्रभावकारी हुने गरी खरिद कार्य गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

७.४ **सेवाप्रवाह** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ मा पालिकाले तथा वडा कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था छ । पालिकालेवाट प्राप्त विवरण अनुसार सेवा प्रवाह गरेको पाइयो । साथै देखाइएकोमा अन्य कुन—कुनमा हो भनी यकिन हुन सकिएन ।

विवरण	जम्मा
घटना दर्ता	१५३४
घरबाटो सिफारिष	११९
नागरिकता सिफारिष	१३३९
नाता प्रमाणित	६५७
अन्य	१८४८

सैद्धान्तिक बेरुजु

७.५ **सार्वजनिक परीक्षण** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो वनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिमको कार्य भएको पाइएन । तोकिए बमोजिम सार्वजनिक परीक्षण गरी पालिकाबाट हुने आर्थिक कारोबारमा जवाफदेहिता र पारदर्शिताको प्रवर्द्धन गर्नु पर्दछ। पालिकाले ३ पटक सार्वजनिक परीक्षण गराइ रु. २५०००।- खर्च गरेको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

७.६ **अनुदानको अनुगमन** – सार्वजनिक निकायबाट उपलब्ध गराईएको अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको एकीन गर्न अनुदान उपलब्ध गराउने निकायले समय समयमा अनुगमन गर्नुपर्दछ । पालिकाले देहायअनुसार विउपल रु. ४००२६०।-, खोर सुधार तथा वाख्रा खरिदमा रु. ८३००००।- र पकेट विकासको लागि रु. ११९१३७९।- गरी रु. २४२१६३९।- अनुदान खर्च लेखेको छ । तर पालिकाबाट बितरण भएको अनुदानको सहि सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन तथा सोबाट प्राप्त उपलव्धी मापन गरेको छैन । साथै अनुदान सम्बन्धमा स्थानीय अनुदान नीति तय गरेका छैन । तसर्थ अनुगमनलाई प्रभावकारी वनाई संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट वितरण हुने अनुदानमा दोहोरोपना नहुने गरी अनुदानग्राहीको जीबनस्तरमा सुधार आएको यकिन गरी स्रोतको पूर्ण सदुपयोग गराउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

७.७ **सहकारी नियमन -** सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ७३ अनुसार मासिक, चौमासिक, वार्षिक प्रतिवेदन बुझाउनु पर्ने र सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम २८(४), सहकारी संस्थाहरुको सुपरीवेक्षण, निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका, २०७८ को दफा ३ मा मासिक प्रतिवेदन प्रत्येक महिना ७ गते भित्र एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले उपलव्ध गराएको विवरणअनुसार पालिका भित्र २२ वटा सहकारी संस्था रहेका छन् । पालिका भित्रका सहकारी संस्थाहरुले एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) बाट विवरण दाखिला गरेको पाइएन । त्यसैगरी पालिकाबाट अनुगमन निरीक्षण गरी तयार गरिएको प्रतिवेदन समेत लेखापरीक्षणका क्रममा पेश भएन । जसले गर्दा सहकारीको सञ्चालन अवस्था बारे अध्ययन गर्न सकिएन । अभिलेख अद्यावधिक गरी प्रभावकारी अनुगमन गर्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

८ **संगठन तथा कर्मचारी व्यवस्थापन -**

८.१ **प्रशासकीय संगठन र जनशक्ति व्यवस्थापन —** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ । पालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ९१ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधि सम्म प्रमुख प्रशाकीय अधिकृत सहित २९ जना पदपूर्ती भएको देखिन्छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार कार्य व्यवस्थापनका दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिएका अधिकृत छैठौं, सहायक पाँचौं, सव-इन्जिनियर, प्राविधिक सहायक सहित ६२ पदहरु रिक्त रहेका छन् । दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा असर परेको स्थिति छ । तसर्थ रिक्त पदहरु यथाशक्य छिटो पूर्ति गरी सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

८.२ **तलवी प्रतिवेदन -** निजामती सेवा ऐन २०४९, स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, शिक्षा ऐन, २०२८ मा तलवी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब खर्च लेख्नु पर्ने उल्लेख छ ।पालिकाले यो वर्ष तलवी प्रतिवेदन पारित नगराई सङ्घीय सरकारबाट हस्तान्तरित चालु अन्तर्गत स्वास्थ्य तर्फ १८ कर्मचारीको रु.१२५५६९८३।- र पालिकाका १९ कर्मचारीको रु. १२३७९३९३।- समेत रु. २४९३६३७६।- खर्च लेखेको छ ।तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी खर्च लेख्न पाउने भन्दा बढी तलब

भत्ता ग्रेड भुक्तानी हुन सक्ने तथा लेखापरीक्षणको क्रममा भुक्तानीको तुलना गर्न नसकिने भएकोले तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर तलब भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९ **अवकास कोष** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्नेमा उक्त कोषको व्यवस्था गरेको छैन ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१० **सम्पत्ति उपयोग र संरक्षण -**

१०.१ **सम्पत्तिको प्राप्ति उपयोग र संरक्षण—** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली अनुसार घर जग्गा तथा सम्पत्तिको लगत राख्नुपर्ने, सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८.२ अनुसार मितव्ययी तरिकाले खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । सार्वजनिक सम्पत्तिको प्राप्ति उपयोग तथा संरक्षणको अवस्था विश्लेषण गर्न देखिएको व्यहोरा निम्न छन्

सम्पत्ति	प्राप्त मिति	संख्या	खरिद/प्राप्ति मूल्य	कैफियत
घर जग्गा क्षेत्रफल र संख्या सहित	विभिन्न मितिमा	१५	२२८५०००	
उपकरण जेनेरेटर	२०८०।२।२८	१	745000	

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०.२ **सफ्टवेयर खरिद -** नेपाल सरकारको सूचना प्रविधि प्रणाली (व्यबस्थापन तथा सञ्चालन) निर्देशिका, २०७१ को बुँदा नं.४.१ मा कुनै सरकारी निकायले आफ्नो कार्य विद्युतीय माध्यमबाट सञ्चालन गर्नका लागि प्रयोग गर्ने सूचना प्रविधि प्रणालीको निर्माण गर्दा त्यस्तो प्रणाली सम्बन्धी कागजात तयार गरी मानक अनुरुप भए नभएको निर्धारण गर्न सूचना प्रविधि विभागबाट स्वीकृत गराउन पर्ने व्यबस्था रहेको छ । स्थानीय तहबाट इलेक्ट्रोनिक मेडिकल रेकर्ड प्रणाली सफ्टवेयर रु. ६५००००।- मा, स्वास्थ्य कार्यालयमा विलिङ्ग गर्ने प्रयोजनको लागि खरिद भएकोमा उक्त सफ्टवेयरको सूचना तथा प्रविधि विभागबाट स्वीकृत लिएको देखिएन । यस्ता सफ्वेयर स्वीकृति लिई प्रयोग गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

११ **आर्थिक सहायता, अन्य विविध खर्च तथा प्रधानमन्त्री रोजगार -**

११.१ **विविध खर्च—** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले यस वर्ष खाना तथा विविधतर्फ मात्र रु. २३०१२८३।- खर्च गरेको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

११.२ **आर्थिक सहायता -** पालिकाले स्पष्ट मापदण्ड र कार्यविधि तर्जुमा गरी तथा बजेट विनियोजन गरेर मात्र आर्थिक सहायता वितरण गर्नु पर्दछ। पालिकाले मापदण्ड र कार्यविधि तयार नगरी विभिन्न संघसंस्था र व्यक्तिहरुलाई रु. ९३२५००।- आर्थिक सहायता वितरण गरेको छ । उक्त रकम पालिकाको कुल आन्तरिक आय रु. ५३३८३४३।- को १७.४६ प्रतिशत हुन आउँछ । निश्चित विधि र मापदण्ड वेगर आर्थिक सहायता वितरण गर्ने प्रक्रियामा नियन्त्रण हुनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

११.३ **प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम -** स्थानीयतहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतह भित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम व्यवस्थित रुपमा सञ्चालनका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ तयार गरेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत पालिका अन्तर्गत ६ वडामा पक्की नाली तथा सिडी निर्माण लगायतका योजना सञ्चालन गरी यस वर्ष १२२ जनालाई ८८ दिन १०० दिन रोजगारी उपलव्ध गराई रु. ८६३१५३७।- श्रमिक ज्याला खर्च गरेको छ । पालिकाका नियमित योजना र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गतका योजना छनौट गर्दा योजना छनौटको आधार नखुलाएकोले दोहोरो परे नपरेको सम्बन्धमा स्पष्ट हुन सकिएन । योजनामा दोहोरो नहुने गरी योजना छनौट गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ । उक्त खर्चवाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सिर्जना भएको देखिंदैन । तसर्थ कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका बमोजिम व्यवस्थित तवरले कार्य सञ्चालन गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१२ **पेश्की बाँकी -** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५० मा पेश्की दिईएको रकम तोकिएको म्याद भित्र फस्यौट गर्नु गराउनु पेश्की लिने दिने दुवै थरिको कर्तव्य हुने उल्लेख

छ । पालिकाले निम्न कर्मचारी तथा संस्थालाई दिएको पेश्की आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म फस्यौंट नभई बाँकी रहेकोले उक्त पेश्की नियमानुसार फस्यौंट गर्नुपर्ने रु.

गो. भौ. मिति	पेश्की लिनेको नाम	म्याद ननाघेको	म्याद नाघेको
२०६-०७९।११।११	हुमनाथ पन्थ	०	६५००००
१९७-०८०।३।११	सागर खनाल	०	३७३००
५४२-०८०।३।२३	टेक बहादुर खनाल	०	४१६१६९
११०९-०८०।३।२३	विनोद न्यौपाने	०	१८००००
१११७-०८०।३।२३	पवित्रा घिमिरे	०	४८२१३०
५५६-०८०।३।२४	टेक बहादुर खनाल	०	६३६३
७-०७९।८।१९	रेसुङ्गा दर्शन कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स	२७२००००	०
२८-०८०।१।३१	तिलिस्मी कन्स्ट्रक्सन	१२९९०००	०
५३४-०८०।३।२१	प्रतिक्षा निर्माण सेवा	०	२९४८०००
	जम्मा	४०१९०००	४७१९९६२

✂..... *(प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर पेश्की फछ्र्यौंटको प्रमाण पेश भएको आधारमा मिति २०८०। १२ ।३ को निर्णयबाट रु. ३७३००।- सम्परीक्षण गरिएको ।)*

पेश्की	४६,८२,६६२

१३.

१३.१ **जिन्सी -** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९९ मा सोही नियमावलीको नियम ९४, ९५ र ९६ बमोजिम जिन्सी मालसामानको लगत खडा गरी राख्नुपर्ने, सोको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने, प्रतिवेदनमा उल्लेखित सामान मध्ये मर्मत गर्नुपर्ने सामान ३ महिना भित्र र लिलाम गर्नुपर्ने सामान ६ महिना भित्र लिलाम गरी सक्नु पर्ने व्यवस्था छ । महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले २०७७।८।७ मा २०७७।९।७ भित्र सवै तहका कार्यालयहरुलाइ २०७६।७७ सम्मको

मौज्दात प्रबिष्टि र जिन्सी निरीक्षण फारम अनिवार्य रुपमा (PAMS)मा प्रविष्ट गर्ने र अनिवार्य रुपमा (PAMS) मा सरकारी सम्पत्तीको लेखाङ्कन गर्न परिपत्र गरेको छ । पालिकाले उपलब्ध गराएको जिन्सीनिरिक्षण प्रतिबेदन अनुशार खर्चभएर नजाने कम्प्युटर ल्यापटप प्रिन्टर टेवल कुर्सी मोबाईल गरी २० वटा मर्मत गर्नुपर्ने र ४७ वटा सामानहरु लिलाम बिक्री गर्नुपर्ने उल्लेख छ ।त्यसैले पालिकाले नियममा भएको ब्यवस्थाअनुशार कामनलाग्ने तथा बेक्म्बा भएका जिन्सी सामान लाई तत्काल लिलाम बिक्री गरी जिन्सी सामाग्रीको प्रयोगमा मितब्ययितता कायम गर्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१३.२ **क्याम्पसलाइ अनुदान -** स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ७६ मा वितरणमुखी खर्चलाई नियन्त्रण गर्दै संघ र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकमलाई स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा दीर्घकालीन पुजी निर्माण हुने कार्यमा खर्च गर्नु पर्दछ । जसबाट नाफा कमाउने उद्देश्यले स्थापित संस्थालाई अनुदान उपलब्ध गराउन मिल्दैन । यदि उपलब्ध् गराउने हो भने पनि सार्वजनिक रुपमा निशुल्क वा न्यून शुल्कमा सेवा उपलब्ध गराउने सुनिश्चित हुनुपर्दछ । साथै सीमित व्यक्तलाई लाभ पुग्ने संस्थालाई अनुदान दिंदा त्यस्ता सस्था विघटन भएमा फिर्ता लिने गरी शर्त गर्नुपर्दछ। पालिकाले शिक्षकहरुलाई तलब भत्ता भुक्तानी गर्ने भनी मिति २०८०।३।१५ मा दिगाम आर्दश बहुमुखी क्यामपस लाई ऐनमा भएको ब्यवस्था बिपरित अनुदान दिइको रकम अनियमित देखीएको रु ५०००००

अनियमित भएको	५,००,०००

१४.

१४.१ **- भ्याट कट्टी नभएको -** मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ तथा मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २०५३ मा भएको संशोधित व्यवस्था तथा आर्थिक विधेयक २०७८ अनुसार बिभिन्न ब्यवसायी, आपूर्तिकर्तालाई ठेक्का तथा सम्झौता गरी मु. अ. कर रकम भुक्तानी गर्दा सोको ३० प्रतिशत मूल्य अभिवृद्धि कर रकम कट्टि गरी उक्त रकम कार्यालयले सम्बन्धित आन्तरिक राजश्व कार्यालयमा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले निम्न गो.भौ.नं. र मितिबाट विभिन्न व्यवसाय तथा आपूर्तिकर्तालाई मू.अ.कर रकम भुक्तानी गर्दा सो नियम विपरित पुरै रकम भुक्तानी गरेकोले ब्यवसायीहरूले कर समायोजन प्रमाणपत्र पेश गर्नुपर्नेर रु ६६३००

गो भौ न मिति	व्यवसायिकोनाम	प्यानन	भुक्तानीरकम	भ्याटरकम	३०प्रतिशत
४१-०७९/०५/२८	श्रृङ्गेश्वरआयलस्टोर	३०१५५६४२८	३३००५७	३७९७१	११३९०

२९०-०७९/०७/२९	श्रीकृष्णअफसेट प्रेष	३००४०४७६२	१३४९२२	१५५२२	४६५६
२९२-०७९/०७/२९	द ड्रीमट्रेड एण्ड सप्लायर्स		६८०३३१	७८२६८	२३४८०
७६१-०७९/१२/२९	पारगणइन्टरनेसनल ट्रेड सप्लायर्य	३०३२८७९२२	३९१५६७	४५०४७	१३५१४
१०२२-०८०/०३/१४	ट्रिऊसाउण्ड एण्ड इलेक्ट्रोनिक्स	६०८१५५३०४	३८४२००	४४२००	१३२६०
	जम्मा		१९२१०७७	२२१००८	६६३००

प्रमाण पेश नगरेको	६६,३००

१४.२ **भरपाइ बिना भुक्तानी** - आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ (१०) बमोजिम कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगे नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने तथा विल भरपाई सहितको लेखा राखुपर्ने व्यवस्था छ । निम्न अनुसारका वडा कार्यालयहरुले पालिकाबाट स्वीकृत बजेट अनुसार वडा खर्च वापतको रकम सामग्री खरिद गरिएको वा सेवा प्राप्त गरेको फर्म वा सेवा प्रदायकलाई भुक्तानी नगरी सिधै वडा सचिवको नाममा भुक्तानी गरेको देखिन्छ ।वडा सचिवले सम्वन्धित व्यवसायी तथा व्यक्तिहरुलाई रकम बुझाएको भरपाई पेश नभएकाले रकम बुझाएको भरपाई पेश गर्नुपर्ने रु ५२९४९२

गोभौन मिति	भुक्तानीलिने	कार्यक्रम	जम्माभुक्तानी	भरपाईबाकी
१०४९-०८०/३/१६	वडा सचिबकृष्ण प्रसाद भट्टराई	वाड न १तेस्रो चौमासिक सचालन खर्च	१६४९४८	६४१२०
१०४९-०८०/३/१६	वडा सचिबकृष्ण प्रसाद भट्टराई	वाड न २तेस्रो चौमासिक सचालन खर्च	१६४८१५	६४७४८
७६४-०७९/१२/२९	वडासचिब खिमलाल पन्थी	वाड न ३दोस्रो चौमासिक सचालन खर्च	१९९९५२	१०६४०२

७६५-०७९/१२/२९	वडासचिब खिमलाल पन्थी	वाड न ४दोस्रो चौमासिक सचालन खर्च	१९९८०५	१०३८००
६७४-०७९/१२/०७	वडा सचिबकमल लम्साल	वाड न ५दोस्रोचौमासिक सचालन खर्च	१९२४५८	९५५८६
६७३-०७९/१२/०७	वडा सचिबकमल लम्साल	वाड न ६दोस्रो चौमासिक सचालन खर्च	१९२०३६	९४८३६
जम्मा			१११४०१४	५२९४९२

प्रमाण पेश नगरेको	५,२९,४९२

१४.३ **पारिश्रमिक कर–**

✄.....*(प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर असूल भई पेश भएको आधारमा मिति २०८०। १२ । २ को निर्णयबाट रु. ५१२८० /- सम्परीक्षण गरिएको ।)*

असुल गर्नुपर्ने	०

१५ **लघुउद्यम विकास कार्यक्रम -** गरिबी निवारणका लागि लघुद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सृजना गर्ने कार्यक्रमको लागि रु २५१०००० र स्तरोन्नती तालिम कार्यक्रमको लागि रु ४८००००। समेत रु २९९००००। खर्च गरेको छ । लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका अनुसार व्यवसाय संचालनको रुची तथा आवश्यकता अनुसार सरफ सावुन बनाउने ,ब्युटी पालर, पशुपालन, मुडा बनाउने सिलाई कटाई तालिम व्यवसायिक वाखा पालन संचालन गरी गरेको छ । कार्यक्रम संचालन निर्देशिकामा तालिमबाट उत्पादित सामान वा वस्तुको गुणस्तर कायम गराउनु सम्वन्धित प्रशीक्षकको दायित्व हुने तालिमबाट उत्पादित समान वा वस्तुको व्यवस्थित अभिलेख राखी खर्च त्यस्ता उत्पादनहरु प्रशिक्षण अवधी भित्रै परल मुल्यको पचास प्रतिशत छुट मुल्यमा सहभागीलाइ विक्री गरी राश्वा दाखिल गर्न सकिने र विक्री नभएमा विवरण सहित कार्यालयमा बुझाई स्टोर

दाखिला गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा सो अनुसार उत्पादीत सामान वा वस्तुको विक्री भए नभएको विवरण सहितको अभिलेख रान्नु पर्नेमा राखेको छैन ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१६ **शीर्षक फरक पारी खर्च -** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावलीको नियम ३८ मा अधिकार प्राप्त अधिकारिले स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम र सम्वन्धित खर्च शीर्षकमा परेको र खर्च गर्न बाँकी रहेमा खर्च गर्न सकिने उल्लेख छ ।पालिकाले संघीय सशर्तको चालु खर्च शिर्षक स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र कर्मचारीहरुको तलव भत्ता खर्च शिर्षकबाट फर्निचर तथा ल्यापटप खरिद गरी रु १५१७१६०।खर्च लेखेको छ । आर्थिक वर्षको अन्तमा बाँकी रहेको रकम संघीय संचित कोषमा फिर्ता नगरी खर्च शिर्षक फरक पारी देहायको बमोजिम खर्च गरेको अनियमित देखिएको रु .

गो. भौ. न.	खरिद गरेको सामानको विवरण	रकम
५२२।०८०।३।२१	फर्निचर खरिद	४९५५३२
५२५।०८०।३।२१	कम्प्युटर ल्यापटप खरिद	९६४६२८
५२८।०८०।३।२२	पंखा खरिद	५७०००
जम्मा		१५१७१६०

अनियमित भएको	१५,१७,१६०

१७ **अधुरो भवन -** आदर्श आधारभुत विद्यालयको ४ कोठे भवन निर्माणको लागि प्रदेश सरकारबाट २५०००००। बजेट विनियोजन भएकोमा बजेट अनुसार लागत अनुमान तयार गरी उपभोक्ता समितिको श्रमदान रु २४२९७९।समेत रु २६६७९७९।को उपभोक्ता समिति संग सम्झौता गरेको छ । सम्झौता अनुसार उपभोक्ता समितिले उक्त भवनको छत ढलान र २ वटा कोठाको मात्र इटाको वाल निर्माण गरेकोमा उक्त कार्यको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरेको छ । आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा उक्त भवन निर्माणको लागि बजेट विनियोजन भएको छैन ।अधुरो भवन निर्माणको लागि बजेटको व्यवस्था गरी भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१८ **नमुना विद्यालय अनुदान -** विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवम कार्य सम्पादनमा आधारीत प्रोत्साहन अनुदानको लागि नमुना विद्यालय आत्मबोध माध्यमिक विद्यालयलाइ रु ५००००००। अनुदान निकासा दिएको छ ।उक्त रकमबाट गुरुयोजनामा प्रस्ताव गरे अनुसारको कार्यक्रममा खर्च गर्नुपर्दछ । विद्यालयले

उक्त रकमबाट गुणस्तरीय शिक्षा लागि विद्यालयहरु बिच प्रतिस्पर्धात्मक बातावरण सिर्जना गर्ने कार्यक्रममा खर्च गर्नुपर्नेमा पालिकाले उक्त बजेटबाट विद्यार्थीहरुको पोशाक खर्चमा रु ९६७५६। खेलकुद सामाग्री खरिद रु २०००००।निजि शिक्षक तथा कार्यालयको पारीश्रमिकमा रु १३०००००।खर्च गरेकोले उक्त खर्चबाट नमुना विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर हासिल गर्ने नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	१५,९६,७५६

१९ **दिवा खाजा -** कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकामा विद्यार्थीको दिवा खाजाको लागि विद्यालय संचालन हुनासाथ दिवा खजा व्यवस्थापन गर्नुपर्ने उल्लेख छ ।आर्थिक वर्षको सुरुमै शैक्षिक व्यवस्थापन सुचना प्रणालीमा समावेश भएको प्रारम्भिक बाल विकास देखि कक्षा ६ सम्मको विद्यार्थी संख्यालाई आधार मानेर स्थानीय तहले प्रति विद्यार्थी दैनीक रु १५ का दरले वार्षिक रुपमा १८० दिनका लागि बजेट व्यवस्था गरी सोही आधारमा पालिकाले यस आर्थिक वर्षमा विभिन्न विद्यालयमा दिवा खाजाको लागि रु ७९२१६१०। विभिन्न विद्यालयलाई निकासा दिएको छ । विद्यालयले दैनिक विद्यालयमा उपस्थित विद्यार्थीहरुलाइ खाजा खुवाइएको भरपाई पेश गरी दिवा खाजा खर्च लेखेको छ । विद्यालयमा विद्यालय खुलेको करीव करीव पुरै समय विद्यार्थी उपस्थित भएको हाजिर भरपाइ पेश गरेको छ । उक्त पुरै समय विद्यार्थी विद्यालयमा उपस्थित भए नभएको स्थानीय तहबाट निरीक्षण गर्ने उल्लेख भएकोमा निरीक्षण गरि प्रतिवेदन पेश नगरेकोले विद्यालयले पेश गरेको भरपाइ बमोजिम विद्यार्थी उपस्थित रहेको भनि यकिन गर्न सकियन ।अत : स्थानीय तह तथा सम्वन्धित व्यक्तिले विद्यालयबाट दिएको दिवा खाजा कार्यक्रमको निरीक्षण तथा अनुगमन पुस्तिका तयार गरी राय सुझाव उल्लेख गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२० **असम्बन्धित खर्च-** कुनै पनि कार्यक्रम संचालन गर्नको लागि सम्वन्धीत मन्त्रालय तथा विभागले कार्यक्रम संचालन निर्देशिका बनाइ बजेट विनियोजन गर्नुपर्दछ ।संघीय सशर्त हस्तान्तरि कार्यक्रम चालु शिर्षकबाट यस पालिकाको वडा न १ हुगांमा वातावरणीय स्वास्थ्य र जनचेतना कार्यक्रमको लागि बजेट विनियोजन भएकोमा उक्त कार्यक्रम संचालनको लागि कार्यक्रम संचालन निर्देशिका स्वीकृत गरेको छैन । पालिकाले उक्त बजेटबाट मिति २०८०।२।२२ देखि २।३२ सम्म वडा न १ मा पुर्ण सरसफाइ वडा घोषणाको लागि वडा स्तरीय अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरी गो भौ न ४७३।०८०।३।१५ बाट हुगां स्वास्थ्य चौकी इन्सेन्टर निर्माण ८३०००।करेसावारी निर्माण २४७०००। हुगां फुलवारी रंगरोगन ३०००००। र टोल वस्तिमा डम्पिङ्ग साइड निर्माणमा रु १०००००। समेत ४६००००।र सरसफाइ तर्फ ल्यापटप,डस्विन, सरसफाइका सामाग्री, अनुगमन खर्च लगायतमा रु ५६३१२९।समेत रु १०२३१२९।खर्च गरेको छ ।वातावरणीय स्वास्थ्य तथा जनचेतना कार्यक्रम संचालन कार्यविधि वेगर गरेको खर्चको सहि सदुपयोग भयो भनि यकिन गर्न सकीयन भने उक्त कार्यक्रमसंग असम्वन्धित सामान ल्यापटप खरिद गरी रु १०००००। खर्च लेखेकोले सम्बन्धित कार्यक्रममा मात्र खर्चलेखुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२१ **फजुल खर्च** - पालिकाले प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेटबाट तालिम संचालन गर्दा प्रदेशको मन्त्रालयबाट जारी गरेको खर्च संचालन निर्देशिका बमोजि तालिम संचालन गरी खर्च गर्नुपर्दछ ।पालिकाबाट संचालित निम्न तालिमहरुमा तालिममा सहभागीहरुलाई तालिम समाप्त भइ सकेपछि प्रमाण पत्र दिदा फ्रेम खरिद गरेको र खादा समेत खरिद गरी विल भरपाई पेश गरी खर्च लेखेकोले उक्त फजुल खर्च अनियमित देखिएको रु.

गो भौ न	तालिमको विवरण	खरिद सामन	खर्च रकम
५।०८०।१।७	बाल शिक्षाका शिक्षक तालिम	फ्रेम खरिद	५७५००
१६।०८०।३।८	आइटी स्रोत शिक्षक IEMIS तालिम	फ्रेम खरिद	३८०००
११।०८०।२।२३	प्रश्नपत्र निर्माण र उत्तरपुस्तिका तालिम	खादा खरिद	१०५००
जम्मा			१०६०००

अनियमित भएको	१,०६,०००

२२ **स्यानिटरी प्याड** - स्यानिटरी प्याड (वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि,२०७६ को दफा ४ मा पालिकाले खरिद गरेको स्यानिटरी प्याड गुणस्तरमा कमी नआउने गरी भण्डारण गर्नुपर्ने उल्लेख छ। साथै दफा ५ मा स्यानिटरी प्याड त्रैमासिक,चौमासिक वा अर्धवार्षिक रुपमा वितरण गर्न सकिने उल्लेख छ। पालिकाका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरुमा कक्षा ६ भन्दा माथिका छात्रा विद्यार्थीहरु ११११ जना रहेका छन। पालिकाले शर्सत अनुदानबाट ७००० थान स्यानिटरी प्याड रु. १२३६६६८ (मु अ कर समेत) को कोटेसन लिएर खरिद गरेको छ। पालिकाले गत विगतको खपतलाई आधार मानी समयमै उचित परिमाणमा खरिद गर्नुपर्नेमा खरिद गरि मौज्दातमा राखेको देखिन्छ। खरिद गरिएका प्याडहरु भण्डारण गर्दा गुणस्तरमा कमी नआउने गरी सुरक्षित रुपमा राखेको पाइएन।तसर्थ पालिकाले आवश्यकताको पहिचान गरी आवश्यक परिमाणमा मात्र प्याड खरिद गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२३ **औषधि खरिद** - पालिकाकालाई आवश्यक पर्ने औषधि पालिकाबाट खरिद गर्नुपर्ने र तालुक निकायबाट प्राप्त हुने परिमाण यकिन गरी वार्षिक आवश्यकताको परिणाम विवरण तयार गरी पुल सिस्टमको आधारमा आपूर्ति व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ । आपूर्ति हुने औषधी वा अन्य सामानमा उत्पादन मिति , म्याद सकिने मिति, ब्याच नं., उत्पादक कम्पनीको नाम र निःशुल्क वितरणको लागि लगायतका सूचना उल्लेख रहेको हुनुपर्दछ । आपूर्ति भएका औषधिको म्याद सकिने मिति भण्डार दाखिला समयदेखि कम्तीमा १८ महिना बाँकी हुनुपर्ने तथा भण्डारमा दाखिला गर्दा समेत उल्लेखित सबै विवरण खुलाउनुपर्दछ । यसवर्ष पालिकाले

संघीय हस्तान्तरण चुल शसर्त बजेट उप शिर्षकबाट देहायका फर्मसँगई विडिङबाट रु १३६९५२९ को औषधि खरिद गरेको देखिन्छ।आपूर्ति हुने औषधी तथा औषधिजन्य सामाग्रीमा प्रयोग र मौज्दात समेत यकिन भएन । अतः पालिकाले औषधि खरिद, उपयोग र मौज्दातको अवस्था यकिन गरी औषधि खरिदलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२४ **बाखा पकेट-** आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा नयाँ सुन्तला जाताका फलफुल बालि पकेट विकास र नयाँ बाखा पकेट बाखा विकास कार्यक्रमको लागि पालिकाले वडा न ३ मा सुन्तला पकेट विकास कार्यक्रम संचालन गर्नको लागि छत्रकोट भगवती सुन्तला कृषक समुहलाई छनोट गरी हिल टयांकी खरिद मिनिटेलर सुन्तला तथा कागतीका विरुवा लागयत खरिद गरेको विल भरपाई पेश गरेकोमा गो भौ न ५१२।०८०३।२० बाट रु ११५००७९। र नयाँ वाखा पकेट विकास कार्यक्रम संचालनको लागि वहुउद्देश्यीय हरियाली महिला समुह छत्रकोट वडा न २ लाई बोका खरिद, वाखाको खोर निर्माण, घांसको विउ खरिद गरेको विल भरपाइ पेश गरेकोमा गो भौ न ५१३।२०८०।३।२० बाट वाखा पकेट विकास कार्यक्रम संचालनको लागि रु १५०००००।अनुदान दिएको छ । पालिकाले नयाँ सुन्तला पकेट विकास र नयां वाखा पकेट विकासको लागि अनुदान दिएकोमा उक्त पकेट क्षेत्रमा सम्झौता अनुसार कार्यक्रम संचालन भए नभएको नियमिति अनुगमन गरी प्रतिवेदन लिनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२५ **अनुदान -** दुध उत्पादन आत्म निर्भर कार्यक्रमको लागि पालिकाले दिगाम पशुपालन समुह वडा न ४ लाई छनोट गरी उक्त कार्यक्रम संचालनको लागि लागत अनुमान २१९०५३१। मध्ये पालिकाले १३६०००० र समुहबाट रु ७३६९९९।को साझेदारीमा गर्ने गरी मिति २०८०।३।२४ मा सम्पन्न गर्ने गरी मिति २०८०।३।५ मा सम्झौता भएको छ । सम्झौता अनुसार विभिन्न कृषी उपकरण खरिद दुध उत्पादनमा आधारीत अनुदान वितरणमा रु ४२५५३२।लागायतमा खर्च गरी गो भौ न ५५२।०८०।३।२४ बाट रु १०३०९९९। अनुदान खर्च लेखेको छ । उक्त समुहले जर्सि गाई १ वटाको मुल्य रु १ लाख ५० हजार र ७ वटा होलस्टिम जर्सि गाई ७ वटाको प्रति गोटा मुल्य रु १५००००।ले ८ वटा गाईको मुल्य रु ११४२०००।को ५० प्रतिशतले हुने रु ५७१०००। समेत रु १०३०९९९। अनुदान खर्च लेखेकोमा सिधै खरिद गरेका ८ वटा गाई मुल्य रु ११४२०००। हो भनि यकिन गर्ने प्रमाण पेश नभएको रु.

प्रमाण पेश नगरेको	११,४२,०००

२६ **बढी भूक्तानी असूली -** सार्वजनिक खरिद (बाह्रौ संसोधन) नियमावली, २०७९ को नियम १२३ मा करारको सर्त बोमोजिम भएको कामको विजक भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले जिसिआइ सिरोभार भएको काम भन्दा बढी भूक्तानी गरेको नपाउने असूल हुनुपर्ने रु.

गो.भौ. र मिति	हुनुपर्ने परिमाणवर्ग मिटरमा	भएको परिमाण वर्ग मिटरमा	बढी	दर	जम्मा
३-०७९।५।३०	२७४.१५	३०३.७६	२९.५२	१२३०	३६३१०
२०-०७९।८।१८	२७४.१५	३१५.१७	४१.०२	१२५०	५१२७५
				जम्मा	८७५८५

असुल गर्नुपर्ने	८७,५८५

२७ **डीपिआर -** आयोजनाको स्रोत शुनिश्चितता भइ बजेट व्यवस्था भएको आयोजनाको आयोजना विस्तृत प्रतिवेदन गुरुयोजना तयार गर्नुपर्दछ । वार्षिक कार्यक्रमबाट देहायको परामर्शदाता फर्मबाट प्रतिवेदन प्राप्त भएको छ । लागत अनुमानको आधार, प्राविधिक जनशक्तीको प्रयोग र समयतालिका, आफूसँग भएको स्रोत प्रयोगलाई संलग्न गराइ लागत मितव्ययी र गुणस्तरीय यकिन गरी स्रोत साधन र जनशक्ती परिचालन गर्नुपिर्नेमा सो विना देहाय वमोजिमका रु. ८०४९६२४।- भूक्तानी गरेको छ -

परामर्शदाता	काम	स्वीकृत खर्च	खर्च	आयोजना लागत
हाइड्रोजन नेपाल	जीपलाइन निर्माण	१२८९३३०	१२८९३३०	०
कृतज्ञ इन्जिनियरिङ्ग	मन्दिर/विद्यालय/प्रतिक्षालय/शौचलाय	३०९७३४	३०९७३४	०
हातेमालो इन्जिनियरिङ्ग	प्रशासकीय भनव निर्माण	१९९३२०७	१९९३२०७	१६८४२३०००
गोरखकाली मनकामना	आवधिक गुरु योजना	१९९७८४०	१९९७८४०	०
इन्डिगो इन्जिनियरिङ्ग		४७००००	४७००००	०

आरम्भ कन्सल्टेन्ट	संगठन र व्यवस्थापन	४९१५५०	४९१५५०	०
सेभेन कलर मल्टीप्राइजेज	सडक गुरुयोजना	१४९७९६३	१४९७९६३	०
	जम्मा	६५५१६६१	८०४९६२४	१६८४२३०००

सैद्धान्तिक बेरुजु

२८ पूँजिगत खर्च -

२८.१ पालिकाको यो वर्ष रु. २२ करोड ९२ लाख ४० हजार बजेट व्यवस्था गरी पूँजिगतमा रु. १८ करोड ९४ लाख ४ हजार खर्च गरेको छ । प्राप्त विवरण अनुसार देहायकमा खरिद गरेको देखियो ।

सि.नं.	खरिद विधि	संख्या	लागत अनुमान	सम्झौता रकम	खर्च रकम
१	शिलबन्दी/खुला प्रतिस्पर्धा	६	९२३५४७६५	७३५४४२६२	५१५१३३६७
२	दरभाउपत्र लिइ सोझै	३५७	३२२०१७२	३०१३१४३	२९५९७८५
३	उपभोक्ता समितिबाट	५	८७८२१००१	९१६१९७९१.१	७४८६९३६९.४
४	गैर सरकारी संस्थाबाट	०	०	०	०
	जम्मा	३६८	१.८३E+०८	१६८१७७१९६	१२९३४२५२१

माथिको तालिका बमोजिम ३६८ संस्था र उपभोक्तासँग रु.१८३३९५९३८।- को लागत अनुमान तयार गरी रु.१६८१७७१९६.१० सम्झौता गरी यो वर्ष रु.१२९३४२४८४।— भूक्तानी गरी बजेटको ५६ प्रतिशत खर्चको भएको छ । तालिकाबाट पूँजिगत शीर्षकमा रु. १८९४४२६३७।— खर्चको विवरण सुत्रबाट देखिंदा रु.६०१००१५३।- स्वयं कन्जिजेन्सी समेत खर्च गरेको अवस्था छ । खरिद योजना खरिद प्रकृया बाहिरबाट भएको खर्चको यकिन विवरण पेश नभएकोले विष्लेषण गर्न सकिएन ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२८.२ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३६ अनुसार योजनाहरुको भौतिक र वित्तीय पक्षको सामुहिक समीक्षा गर्नुपर्ने र समीक्षामा प्रगति कम हुनुका प्रमुख कारणहरु र सोको निमित्त जिम्मेवार व्यक्तिको पहिचान गर्नुपर्ने, सुधारका लागि चाल्नु पर्ने कदमहरु र जिम्मेवार व्यक्ति उपर गर्नुपर्ने कारबाही समेत उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । आयोजना स्वीकृत गर्दा लागत अनुमान तयार गरी सम्पन्न गर्नुपर्ने समयावधि बजेट व्यवस्था गरी सञ्चालनको परिचालन गर्नुपर्नेमा देहायकमा योजना अधुरो रहेको अवस्थामा बजेटमा समावेश गरी सम्पन्न गरेको छैन । योजना देहाय बमोजिम छ ।

सि.नं.	योजनाको नाम र स्थान	२०७९।०८० खर्च	आवश्यक बजेट	०८०।०८१
१	जनज्योती मा.वि. भवन निर्माण	२३०००००	३००००००	नभएको
२	आदर्श मा.वि. भवन निर्माण	७००००००	३५०००००	नभएको
३	आत्मावोध मा.वि. भवन निर्माण	१६००००००	१०००००००	नभएको
४	आदर्श आधारभूत विद्यालय	२५०००००	३००००००	नभएको
५	दिगाम कवर्डहल	५००००००	२५०००००	नभएको
६	श्रृङ्गा कवर्डहल	४००००००	२५०००००	नभएको
७	हुँगा कवर्डहल	८००००००	५००००००	नभएको
	जम्मा	४४८०००००	२९५०००००	

माथिको तालिकामा ठूला ७ वटा योजना अधुरा रहेकोमा यो वर्ष एक अधुरा आयोजनाले प्राथमिकतामा परी रु. १ करोड बजेट व्यवस्था भएको अवस्था छ । ६ आयोजनाको बजेट व्यवस्था नहुँदा रु. २८९०००००।- अधुरो संरचना उपयोगमा समावेश गरी सम्पन्न गर्नुपर्दछ । विगत वर्षबाट खनौट गर्न सञ्चालनमा आउन नसकेको ५ स्थानको कभर्डहल आवश्यकता र जोखिमपनाको र उपयोग हुने अवस्था समेत यकिन गरी लागत साझेदारीमा निर्माण गरी परिचालन गराउनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२९ **विजक बढी भूक्तानी -** सार्वजनिक खरिद (बाह्रौ संसोधन) नियमावली, २०७९ को नियम १२३ (१)मा करारको सर्त बमोजिम विजक भूक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले कभर्डहल निर्माण लगात अनुमान भन्दा बढीको एमएस पाइप जडान गरी बढी खर्च लेखेकोले सम्बन्धित प्राविधिकलाई जिम्मेवारी बनाइ असूल गर्नुपर्ने रु.

काम	व्यवसायी	स्थान	प्रतिकेजी लक्ष्य	प्रतिकेजी प्रयोग	परिमाण	बढी परिमाण	दर	बढी रु.
कभर्डहल ठूलो पियूआर	अर्घा निर्माण सेवा	हुँगा	४.५	८	४१०.४	१४३६	१८५	३४५३२१
कभर्डहल पियूआर लाइन	एमएस विल्डर्स	-	४.५	७.५	४१०.४	१२३१.२	२२०	३५१९८७
							जम्मा	६९७३०८

असुल गर्नुपर्ने	६,९७,३०८

३० **लागत अनुमान बढी -**

३०.१ सार्वजनिक खरिद बाह्रौ संसोधन नियमावली, २०७९ को नियम १० को उपनियम २ र ४ बमोजिम नर्म्स र जिल्ला दररेटका आधारमा लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले ढुङ्गाको गारोमा ज्याल ९ हुनुपर्नेमा १४ दिन, बालुवाको मूल्य १७००।- हुनुपर्नेमा २९५०।- प्रतिघमि मूल्य राख्दा लागत अनुमान बढि तयार भइ व्ययभार नियमित गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ३०.१ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

३०.२ माथिको तालिकामा भएको कामको अध्ययन विश्लेषण गर्दा देहायको प्रतिघमि फरकपारी लागत भार परेकोले यकिन गरी नियमित वा बढी भए असूली गर्नुपर्ने रु.

सि.नं.	कामको नाम	परिमाण	हुनुपर्ने	भएको दर	बढी दर	रकम

१	इटाको काम	२८८.२७	१५९१.७२	१६८४१.७९	१२५०	३६०३३७
२	ढुङ्गाको काम	११६०.७	८२१५.३५	९४५०.३५४	१२३५	१४३३४६५
३	एम १५	२७२.५१	११२३०	१३६२७	३३७९	६५३२०६
४	एप १५ प्लम्प	४१७.३९	८२००	९४५०	१२५०	५२१७३७
५	एम २०	३१५.७	११७२९	१२३०.१८	८००.८३	२५२८२२
					जम्मा	३२२१५६७

माथिको तालिका बमोजिम २८८.२७ घनमिटर इटाको गारोको काम गरेको देखिन्छ । प्रतिघनमिटर इटा संख्या ५६० को दरले प्रतिगोटा रु. २२ जिल्लादरले २८८.२७ घनमिटरको लागि रु. ३५५१४८६।४० इटा खरिदको लागत अनुमान तयार गरी खर्च गरेको देखियो । तराइको इटा रु. १२ मा खरिद गरेको उपभोक्ताको विलमा देखिन्छ । पालिकाले १ घनमिटर कामको लागि उपयोग भएको वास्तविक परिमाण यकिन गरेको छैन । अभ्यास वा व्यावहारिकमा तराइको इटा ३७६ वा ४१० वा ४४० समेत पालिकाबाट अन्यत्र जिल्ला नर्म्स निर्धारण गरेको हुँदा पालिकाले इटाको आकार र वास्तविक नजिक हुनेगरी मापदण्ड निर्धारण गरी खर्च मितव्ययी गर्नुपर्दछ ।

अनियमित भएको	३२,२१,५६७

३१ **बढी भुक्तानी -** सार्वजनिक खरिद (बाह्रौं संसोधन) नियमावली, २०७९ को नियम १२३ (१) मा करारको सर्त बमोजिम भएको काम इकाइ दर नापीको आधारमा भूक्तानी गर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले देहायको आयोजनामा कामको नापी पछि ल्याप्स र चेयार्स भनि थप परिमाणको पाउने नदिखएकोले असूल गर्नुपर्ने रु.

योजनाको नाम	काम	दिनुपर्ने	दिएको	बढी परिमाण	दर	जम्मा
आदर्श मा.वि.	स्टीलको काम	९८७७.८३	१०८६५.२	९८७.७८	१४४.४८	१४२५६३
आत्वोध विद्यालय नुमना विद्यालि	स्टीलको काम	-	-	१८२७	१४५	२९९३५४
					जम्मा	४४१९१७

असुल गर्नुपर्ने	४,४१,९१७

३२ **प्रमाण पेश** - आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ (५) मा खर्च गर्दा विल भरपाइ प्रमाण संकलन हुनुपर्दछ । पालिकाले देहायको व्यवसायीबाट कभर्डहल बनाउदा एकमुष्ट इकाइदरको देहाय बमोजिमबाट भूक्तानी गर्दा तौल प्रमाणित नभएकोले तौल प्रमाणित भएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

भौ.नं. मिति	व्यवसायी	काम एकमुष्ट	खर्च रु.
३-०७९।५।३०	अर्घा निर्माण सेवा	सिल प्लेट नट वोल्ट	१८००००
२०- ०७९।८।१५	एमएस विल्डर्स	सिल प्लेट नट वोल्ट	५२०००
		जम्मा	२३२०००

प्रमाण पेश नगरेको	२,३२,०००

३३ **भारी उपकरण** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ताबाट सञ्चालित हुने निर्माणमा भारी उपकरण प्रयोग गर्न मिल्ने देखिदैन । प्राविधिकमा सिफारिशमा भारी उपकरण प्रयोग गरेको कही उदाहरण देहाय बमोजिम छन -

गो.भा.नं. र मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	काम	भूक्तानी	व्यवसायी	उभोक्ताको खर्च
११-०७९।४।१४	वडा नं. ५ उ.स.	मोटरबाटो मर्मत	७६९०००	श्रृङ्गेश्वर इन्टरप्राइचेज	६८९३००
२८-०७९।९।२८	वडा नं. ३ उ.स.	मोटरबाटो मर्मत	१०६७०००	पनोरामा निर्माण सेवा	१०६७६४१
३९-०७९।१०।१०	वडा नं. ४ उ.स.	मोटरबाटो मर्मत	९७००००	प्रेरणा निर्माण सेवा	३२७०१३
४१-०७९।१०।११	वडा नं. २ उ.स.	मोटरबाटो मर्मत	६७९०००	प्रेरणा निर्माण सेवा	६७९२१६
४७-०७९।१०।१५	वडा नं. १ उ.स.	मोटरबाटो मर्मत	८७३०००	रोजी निर्माण सेवा	८७५७२४

१३६-०७९।१२।१७	वडा नं. ३ र ४ उ.स.	मोटरबाटो मर्मत	५५१६५०	त्रिवेणी निर्माण सेवा	६०७१७५
२०८-०८०।१।२५	वुटिक सिम्ले निर्माण सेवा	मोटरबाटो खन्ने	४८५०००	प्रेरणा निर्माण सेवा	५३७०१९
		जम्मा	५३९४६५०		४७८३०८८

माथिको तालिकामा विभिन्न ७ स्थानको बाटो पहिरो सरसफाइ कार्य उपभोक्ता समितिबाट गराइ रु. ५३९४६५०।- भूक्तानी गर्दा निर्माण व्यवसायीको भारी उपकरण उपयोग गरी रु. ४७८३०८८।- विल पेश गरेको पाइयो । उपभोक्ताले लिएको काममा निर्माण व्यवसायीलाई ठेक्कामा लगाउन पाउने देखिएन ।

• पालिकागत सडक पूर्वाधारको अवस्था देखिने यातायात पूर्वाधार अभिलेख नराखी मर्मत खर्चको बजेट अनुगमन गरी तालिका बमोजिम र बाहेक समेत मर्मतमा रु.५४८४६५०।- खर्च गरेको छ । सडक पूर्वाधारको अवस्था सहितको अभिलेख राखी वार्षिक योजना बनाएर खर्च कटौती योजना पेश गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३४ जलवायु नमूना सम्बन्धि कार्यक्रम -

३४.१ नेपाल सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालय जलवायु नमूना कार्यक्रम कार्यविधि, बमोजिम जलवायु सिर्जित जोखिम न्यूनीकरण गर्दै उत्थानशिल समाज निर्माण गरी अनुदानद्वारा सहजीकरण गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ । यो कार्यक्रमबाट भएका मुख्य कार्य देहाय बमोजिम छन -

कृयाकलाप	लुम्छा काउले	लुम्छा काभ्रे	मूल्याङ्कन जम्मा	मूल्य मूल्याङ्कन	योगदान प्रतिशत
जुठेल्नो सुधार	२४	२५	४९	१५०७६००	१०
भाकारो सुधार	१६	१३	२९	६७३६७१	१०
बाख्राको खोर	५	४	९	१८०६३२	१०
व्यक्तिगत पोखरी	१८	८	२६	६५०२९६४	१०
सामुदायिक पोखरी	१	१	२	६९६०००	५०

कागती खाडल	३०१	३४२	६४३	३७८८२४	५०
सुन्तला खाडल	२०००	३४०	२३४०	१३७८२६०	५०
किवि खाडल	१००	०	१००	५८९००	५०
सौर्य उर्जा	१	०	१	१०००००	९०
स्थायी टनेल	१	१४	१५	१४३०३१४	१०
कृषि सडक मर्मत	१	०	१	२४८२६०	१०
मूल संरक्षण	०	१	१	१०००००	९०
जम्मा				१३२५५४२५	

सैद्धान्तिक बेरुजु

३४.२ आयोजना अन्तरगत विभिन्न ३० क्रियाकलापमा रु.२००४२४२०।- लगात अनुमान तयार गरी पालिकाबाट रु.१४३८७९४०।- र लाभग्राहीबाट मूल्याङ्कन योगदान १० प्रतिशत देखि ५० प्रतिशत सम्मले हुने रु. ५६५४४८०।- योगदान गरेको विवरण पेश भएको छ । कम्पोष्ट मल र कृषि चुन पशुपालन भएको क्षेत्रमा जरुरी नभएता पनि रु. २ लाखको दरले खरिद गरी उपयोग नभएको रु.

• पशुपालन गर्ने ४७ परिवार, कुखुरा पालन गर्ने ८४ परिवार रहेको यो वर्ष गाइभैंसीको भकारो सुधारमा १५५ संख्याको बाखाको १२ र बंगुरको १६ समेत १८३ खोर सुधार र कुखुराको १५को क्रमश रु. १८३००००।- र रु. २५५०००।- समेत रु.२०८५०००।- भकारो र खोरमा खर्च गरेको छ । खोर अनुदानबाट भएको उत्पादन, विक्री र उपभोगको अभिलेख राखी अनुगमन गर्नुपर्दछ।
• जलवायु अनुदान दिंदा कृषि उद्यमीको लगानी कार्ययोजन, नमूना क्षेत्रको आधारमा सूचना तयार गरी प्रवर्द्धन हुने गरी उत्पादन तथा विक्रीको आधारमा अनुदान दिएको रु.१४३८७९४०।- दिएको अभिलेख राखी उपयोग र प्रतिफल नतिजा समेत विश्लेषण गरी तथ्यमा आधारित अनुगमन गर्नुपर्दछ ।

अनियमित भएको	४,००,०००

३५ **सवारी साधनको प्रयोग -** पालिकाले दहायका सवारी साधन, व्याकहोलोडर र एम्वुलेन्सबाट देहाय अनुसार आय र व्यय भएको विवरण पेश गरको छ । व्याकहोलोडर र एम्वुलेन्सको आम्दानी व्ययको सन्तुलन

मिलेको अवस्था देखिएन । सञ्चालनको सन्तुलन र उपकरणको अवधिभर लागतलाई परिणाम दिने गरी उपयोग गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

उपकरण/सवारी	ज्याला	इन्धन	मर्मत	जम्मा	आय	फरक
आ २ झ ७००	३३१३४४	४१६३००	१३८४०१	८८६०४५	०	०
लु १ ब ४१३०	३३१३४४	२९७८००	२६११०६	८९११५०	०	०
बा प्र १००१ ग ४२८५	५३७००	५६२६६०	२६५२३	६४२८८३	४४२०००	२००८८३
एम्बुलेन्स ३ वटा	४९७०१६	९८७९००	१९५५२७	१५९०४४३	९३८३९६	६५२०४७

सैद्धान्तिक बेरुजु

३६ **सामाजिक सुरक्षा तर्फ -**

३६.१ **भत्ता वितरण -** सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ ले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नवीकरण, लगत कट्टा तोकिएको मिति भित्रै परिचयपत्र अनिवार्य रुपमा नवीकरण गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, प्रत्येक बर्ष लगत अद्यावधिक गरी लाभग्राहीको संख्या यकिन गर्नुपर्ने, भत्ता वितरण गर्दा बैंक मार्फत गर्नुपर्ने, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चलान गर्न नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, केन्द्रीकृत सूचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरी अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षाको अख्तियारी पाउने सम्बन्धित स्थानीय निकायको हुने व्यवस्था गरेको छ । पालिकाले लाभग्राहीलाइ सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापत यस वर्ष कूल रु. १३४९०४०३२।- वितरण गरेको छ । लेखापरीक्षण योजना अनुसार सबै भन्दा बढी भत्ता वितरण गरिएको ३ वटा वडाहरु वडा नं १, ३ र ४ को परीक्षण गरिएकोमा निम्न व्यहोरा देखियो -

सैद्धान्तिक बेरुजु

३६.२ **नागरिकता नम्बर दोहोरो-** सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि,२०७७ को दफा १२ मा विभागले स्थानीय तहका सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी सूचनालाई व्यवस्थित गर्न, स्थानीय तह,विभाग र बैंक/वित्तीय संस्था बीच प्रणालिगत सम्बन्ध स्थापना गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई प्रभावकारी र पारदर्शी बनाउन केन्द्रीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। उक्त प्रणालीमा लाभग्राहीको विवरण प्रविष्टि गरी अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित स्थानीय तहको हुन्छ। लेखापरीक्षण योजना

अनुसार सबैभन्दा बढी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण भएका वडाहरु १, ३ र ४ को परीक्षण गर्दा पालिकाले तपशिलको व्यक्ति/ लाभग्राहीहरूलाई नागरिकता नम्बर गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापत रु. २८१६१६८।- भुक्तानी गरीएको छ। के कसरी नागरिकता नम्बर दोहोरो तथा उल्लेख नै नभएको हो पालिकाबाट यकिन गर्नुपर्दछ । साथै अन्य वडाहरुमा लाभग्राहीको विवरण समेत अद्यावधिक गरी भत्ता वितरण गरिनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ३६.२ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

३६.३ **निष्कृय खाता तथा लगत कट्टा** - सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को दफा २३ (५) अनुसार सामाजिक सुरक्षा खाता सञ्चालन गर्ने वैंकले खाताहरु मध्ये निष्कृय खाताको विवरण प्रत्येक श्रावण महिना भित्र दिनुपर्ने र कार्यविधिको दफा २६ (३) अनुसार लाभग्राहीका सम्बन्धमा स्थानीय तहले आवश्यक छानविन गरी कुनै लाभग्राहीको मृत्यु भएको वा कुनै कारणले भत्ता प्राप्त गर्न योग्य नभएको पाइएमा सम्बन्धित बैंकबाट लगत कट्टा हुने मिति सम्मको रकम सम्बन्धित हकवालालाई भूक्तानी गरी सो मिति भन्दा पछिको रकम फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । वैंकले निष्कृय खाता, डमी खाता तथा लगत कट्टा गरेको विवरण उपलब्ध नगराएकाले वितरित रकम यकिन हुन सकेन । पालिकाले वैंकबाट सो विवरण लिई लगत कट्टा तथा अन्य प्रकृया पूरा गरी भत्ता वितरण कार्यलाई यथार्थपरक बनाउनुपर्दछ ।

साथै वैंक तथा वित्तिय संस्थाले पालिकाबाट प्राप्त भएको रकम वितरण पछि बाँकी रकम सोही त्रैमासिकको अन्त्यमा फिर्ता दाखिला गर्नुपर्दछ । फिर्ता रकम यकिनको लागि बैंकमा रहेको पालिकाको GL Account/Parking Account को Statement उपलब्धर गराउनु पर्नेमा साइन रेसुङ्गा डेभलभमेण्ट बैंकबाट सो Account को Statement प्राप्त हुन नसकेकोले फिर्ता रकम यिकन हुन सकेन ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्षः २०७९/८० -

कार्यालय र स्थान - छत्रकोट गाउँपालिका, गुल्मी

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	विर बहादुर पुन	२०७९-५-३०	हाल सम्म कार्यरत
कार्यालय प्रमुख	कृष्ण प्रसाद पन्थी	२०७८-७-८	२०७९-५-२९
लेखा प्रमुख	सन्तोष जि.सी	२०७८-४-१	हाल सम्म कार्यरत

बेरुजु वर्गीकरण -

असूल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाणका कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा पेश्की
१,२२६८१०	७,३४१,४८३	१,९६९,७९२	०	०	४,६८२६६२
				प्रारम्भिक प्रतिवेदनबाट देखिएको बेरुजू रु.	१५,३०९,३२७

प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर फछ्यौंट गरी संपरीक्षण भएको रकम रु.	८८,५८०
संपरीक्षणबाट थप भएको बेरुजू रु.	०
लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कायम बेरुजू रु.	१५,२२०,७४७

स्थानीय तह -

गत बर्षको जिम्मेवारी		७८९८६८४१	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	४०६६२३०००	चालु खर्च	३३०६४५०३७
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	३५६११९९९	पूँजीगत खर्च	१८९४४२६३७
राजश्व बाँडफाँट	७०५२९२१८	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	१६५९५१०८०
आन्तरिक आय	५३३८३४३.०		
अन्य आय	१४१७४२३२८		
कुल आय	६५९८४४८८८	कुल खर्च	६८६०३८७५४
बाँकी मौज्दात		५२७९२९७५	

बेरूजु दफा ७.६ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -३

बेरूजु दफा ३०.१ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -४

सि.नं.	भौ. नौ. र मिति	रकम	भूक्तानी पाउने	कामको परिमाण							गर्ने
				इटा गारो	ढुङ्गा गारो	M10	M15	MPM15	M20	प्लास्टर	
१	७९-०७९।११।१७	5627114	पुष्पाञ्जली	0	63.5	0	74.49	129.29	0	0	C
२	३३-०७९।९।१९	6042067	पुष्पाञ्जली	0	465.44	0	0	162	110.9	0	C
३	१५०-०७९।१२।२६	2258367	अर्घा नि.से.	108.52	0	0	0	0	0	0	C
४	१५३-०८०।२।१२	649998	नेरामावि घेराबार	0	111.35	0	0	0	0	0	UC
५	२६२-०८०।२।२३	825000	पक्की नालि उ.स.	0	0	0	29.96	62.14	0	0	UC
६	३०४-०८०।२।२९	451999	हर्दिनेटा पक्की उ.स	0	0	0	97.29	32.54	0	0	UC
७	२८०-०८०।२।२४	480990	घर संरक्षण	0	51.98	0	0	0	0	0	
८	२९९-०८०।२।२८	970000	पिपलनेटा दिगाम	0	102.71	0	0	0	0	0	
९	३२०-०८०।२।३२	970000	हर्दिनेटा गौराबजार	0	87.89	0	0	0	0	0	
१०	७-८०।३।१७	679000	कालिका मन्दिर	7.31	16.91	0	0	0	12.43	0	
११	५-०८०।१।१०	97000	मैनाडाडा मावि	0	103.44	0	0	0	0	0	
१२	१६-०८०।३।१७	966629	शिद्ध शिव मन्दिर	0	0	0	0	0	24.9	0	
१३	१८-०८०।३।२०	0	पतला थुङ्गा मर्मत	39.46	0	0	0	0	0	0	

१४	१९-०८०।३।२०	1451400	कालिका नगर ढल	0	35.98	0	12.3	31.42	12.76	0	
१५	२०-०८०।३।२०	485000	काउले खेल मैदान	0	33.93	0	0	0	0	0	
१६	२२-०८०।३।२२	970000	रातडाडा भट्टेखोला	0	87.57	0	0	0	0	0	
१७	२२-०८०।१।२२	2268260	आदर्श मा.वि.	35.26	0	0	0	0	40.8	0	
१८	२९-०८०।१।२१	2425000	भ्रमण आधारभूत	43.04	0	0	0	0	30	0	0
१९	३२-०८०।२।२६	1706818	आदर्श मा.वि.	0	0	0	17.97	0	44.98	0	0
२०	१६-०८०।२९	2880640	रेसुङ्गा दर्शन	54.68	0	13	0	0	98.97	0	0
			जम्मा	288.27	1160.7	13	232.01	417.39	375.74		

बेरूजु दफा ३६.२ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -५

Social Assistance Type Name	Ward No.	Personal Id	Member Name	Gender	Birth Date BS	Citizen No.	Bank Account Number	DP Amount
Senior citizen’s allowance-Others	1	2006080101277	Sabitra Kshetri	FEMALE	01-08-2006	10215	0121110056764500001	48000
Senior citizen’s allowance-Others	1	2010020901119	Sumitra Neupane	FEMALE	9-2-2010	10215	0121110056741100001	48000

Senior citizen’s allowance-Others	1	2010041602324	Debi Prasad Neupane	MALE	16-04-2010	4076	01211100168541000002	32000
Senior citizen’s allowance-Others	1	2003070301603	Kesikala Bhandari	FEMALE	03-07-2003	4076	01211100567640000001	48000
Widow	1	2042042500249	Krishna Kumari Gharti	FEMALE	25-4-2042	41017202174	01211100092413000002	31920
Widow	1	2037061400107	Mina Gharti Magar	FEMALE	14-06-2037	41017202174	01211100562217000002	31920
Senior citizen’s allowance-Others	1	2006040401171	Batuli Darji	FEMALE	04-04-2006	4141	01211100050713000004	48000
Senior citizen’s allowance-Others	1	2004031007222	Thane Darji	FEMALE	10-03-2004	4141	01211100560026000002	48000
Senior Citizen's Single women’s	1	2014021404271	Laskhima Bhandari	FEMALE	14-02-2014	4478	01211100560076000002	31920
Senior Citizen's Single women’s	1	2018060700408	Pampha Bhandari	FEMALE	7-6-2018	4478	01211100054802000002	31920
Senior citizen’s allowance-Others	1	2003041006836	Ghanashyam Bhandari	MALE	10-04-2003	4571	01211100561661000002	48000
Senior citizen’s allowance-Others	1	1993120400606	Tiladevi Bhandari	FEMALE	04-12-1993	4571	01211100562180000002	48000

Senior citizen's allowance-Others	3	2004121400998	Deviprasad Pantha	MALE	14-12-2004	116	01211100055360000002	48000
Senior citizen's allowance-Others	3	2011051506702	Durpata Jogi Kuwar Bhanne Parbati Rana	FEMALE	15-05-2011	116	01211100469156000002	37280
Senior Citizen's Single women's	3	2013021004289	Tulsikala Neupane	FEMALE	10-2-2013	1376	01211100376365000002	31920
Widow	3	2022091200826	Buddhikala Buchha	FEMALE	12-9-2022	1376	01211100056713000002	31920
Senior citizen's allowance-Others	3	2008022900865	Minadevi Budhathoki	FEMALE	19-02-2008	1457	01211100136866000001	48000
Full Disability	3	2032041601114	Kamala Kuwar	FEMALE	16-04-2032	1457	01211100378434000001	47880
Senior citizen's allowance-Others	3	2006050900823	Keshari Thami	FEMALE	9-5-2006	5752	01211100136570000001	48000
Widow	3	2028030400542	Thami Sarki	FEMALE	4-3-2028	5752	01211100137322000001	31920
Senior citizen's allowance-Others	3	2002070600501	Bhabikala Gaha	FEMALE	6-7-2002	5791	01211100137159000001	48000
Senior citizen's allowance-Others	3	2000111101323	Devsingh Gaha	MALE	11-11-2000	5791	01211100052692000002	48000

Senior citizen's allowance-Others	3	1993031001576	Bishnu Prasad Panth	MALE	10-3-1993	6394	01211100137481000001	48000
Senior citizen's allowance-Others	3	2006122200301	Dhankala Paudyal	FEMALE	22-12-2006	6538	01211100137513000001	48000
Senior citizen's allowance-Others	3	2006120101097	Kamala Devi Panth	FEMALE	1-12-2006	6538	01211100136414000001	48000
Senior citizen's allowance-Others	3	2007020602085	Krishna Parsad Pantha	MALE	6-2-2007	6625	01211100395071000002	48000
Senior Citizen's Single women's	3	2015040400383	Harikala Sarki	FEMALE	4-4-2015	6625	01211100056837000002	31920
Senior citizen's allowance-Others	3	1991091501071	Chhamkala Panth	FEMALE	15-09-1991	6728	01211100137426000001	48000
Senior Citizen's Single women's	3	2017091200354	Netrakala Panta	FEMALE	12-9-2017	6728	01211100137505000001	31920
Senior citizen's allowance-Others	3	2000120502073	Himanath Panth	MALE	5-12-2000	6815	01211100137477000001	48000
Senior citizen's allowance-Others	3	2001012003519	Tikikala Panth	FEMALE	20-1-2001	6815	01211100137500000001	48000
Senior citizen's allowance-Others	3	2009091501626	Bishnu Kumari Kafle	FEMALE	15-09-2009	7134	01211100137512000001	48000

Senior citizen’s allowance-Others	3	2008051600816	Janaki Devi Arjel	FEMALE	16-5-2008	7134	01211100137416000001	48000
Senior citizen’s allowance-Others	3	2011042200381	Manikala Dhenga Vanne Gitadevi	FEMALE	22-04-2011	7283	01211100137475000001	48000
Senior citizen’s allowance-Others	3	2008011603663	Matrika Pantha	FEMALE	16-01-2008	7283	01211100353034000002	48000
Senior citizen’s allowance-Others	4	2007040703236	Top Narayan Kandel	MALE	07-04-2007	1869	01211100054338000002	48000
Senior Citizen's Single women’s	4	2016121400265	Sumita Pantha	FEMALE	14-12-2016	1869	01211100135345000001	31920
Senior citizen’s allowance-Others	4	2005011006746	Chandrikala Pantha	FEMALE	10-1-2005	215	01211100188079000001	48000
Senior citizen’s allowance-Others	4	2004112901335	Dilliraj Kandel	MALE	29-11-2004	215	01211100053127000003	48000
Senior citizen’s allowance-Others	4	2011022302199	Churamani Neupane	MALE	23-02-2011	2435	01211100061767000002	32000
Senior citizen’s allowance-Others	4	2008100303073	Maniram Kandel	MALE	03-10-2008	2435	01211100478017000002	48000

Senior citizen's allowance-Others	4	2004112001433	Radhika Pantha	FEMALE	20-11-2004	413020	0121110017389200001	48000
Senior citizen's allowance-Others	4	2001011519127	Umkala Pandey	FEMALE	15-1-2001	413020	0121110013601400001	48000
Widow	4	2031052000455	Amrita Kami	FEMALE	20-05-2031	413020	0121110005356500002	31920
Widow	4	2036091502742	Naramaya Kandel	FEMALE	15-9-2036	4130201	0121110005110900004	31920
Severely Disabled Grant	4	2045061102052	Prakash Sunar	MALE	11-06-2045	4130201	0121110036843700001	25536
Widow	4	2021040900916	Bal Kumari Dhenga	FEMALE	09-04-2021	41302044	0121110039678700002	31920
Widow	4	2030042001243	Shanti Damai	FEMALE	20-04-2030	41302044	0121110039513100002	31920
Severely Disabled Grant	4	2061022701056	Susma Pandey	FEMALE	27-02-2061	43	0121110043227800001	25536
Severely Disabled Grant	4	2044042200444	Usha Pantha	FEMALE	22-4-2044	43	0121110013585000001	25536
Senior citizen's allowance-Others	4	2001031514918	Kuntadevi Neupane	FEMALE	15-3-2001	491	0121110035714700002	48000
Widow	4	2023020900676	Shyam Kumari Shrestha	FEMALE	09-02-2023	491	0121110043057700002	31920

Senior citizen’s allowance-Others	4	2006112502005	Dilaram Pandey	MALE	25-11-2006	544	01211100216062000002	48000
Senior citizen’s allowance-Others	4	2006040204088	Mahandra Kumari Bhandari	FEMALE	02-04-2006	544	01211100382925000002	48000
Senior Citizen's Single women’s	4	2019031201286	Man Kumari Darlami	FEMALE	12-03-2019	720	01211100223530000002	31920
Senior Citizen's Single women’s	4	2016111500662	Manmaya Pandey	FEMALE	15-11-2016	720	01211100131959000001	31920
Senior citizen’s allowance-Others	4	1994031503525	Jhaman Singh Damai	MALE	15-3-1994	7793	01211100133332000001	48000
Senior citizen’s allowance-Others	4	2011011600694	Mati Damai	MALE	16-01-2011	7793	01211100135254000001	48000
Senior citizen’s allowance-Others	4	2006050711196	Jhabindra Prasad Kandel	MALE	07-05-2006	8354	01211100056592000002	48000
Senior citizen’s allowance-Others	4	2006050707954	Pabitra Pantha	FEMALE	07-05-2006	8354	01211100370601000002	48000
Senior citizen’s allowance-Others	4	2006082500393	Kamala Devi Neupane	FEMALE	25-08-2006	8596	01211100135048000001	48000
Senior citizen’s allowance-Dalit	4	2014082800672	Lok Bahadur Sarki	MALE	28-08-2014	8596	01211100397925000002	31920

Senior citizen’s allowance-Others	4	2004071101133	Rundhata Gywali	FEMALE	11-7-2004	8689	01211100133354000001	48000
Senior Citizen's Single women’s	4	2012051701137	Im Kumari Magar Budhathoki	FEMALE	17-5-2012	8689	01211100134840000001	31920
Senior citizen’s allowance-Others	4	2009121302946	Chunakala Nyoupane	FEMALE	13-12-2009	8800	01211100537277000002	32000
Senior citizen’s allowance-Others	4	2006010701956	Pharsuram Neupane	MALE	07-01-2006	8800	01211100218190000002	48000
Senior citizen’s allowance-Others	4	2001081508711	Damyanti Khanal	FEMALE	15-08-2001	8816	01211100135749000001	48000
Widow	4	2022050900325	Man Kumari Gyawali	FEMALE	09-05-2022	8816	01211100135274000001	31920
							Total	2816168